

Under Dusken

STUDENTAVISA I TRONDHEIM

NR. 16 - 101. ÅRGANG. 17. NOVEMBER - 12. JANUAR

STUDENTMEDIENE PINES:

Av SiT, VT, Samfundet, og NTNU

MESTRE MØRKETIDA:

Skipperetak, fargelegging, og yoga

BREDDEÅRSDEBATTEN:

Flerfaglighet er ikke tverrfaglighet!

REDAKSJONEN

REDAKTØR UNDER DUSKEN
Martin Gundersen - Tlf: 47756515
avisredaktor@studentmediene.no

NESTLEDER UNDER DUSKEN
Miriam Finanger Nesbo - Tlf: 97647426
avisredaktor@studentmediene.no

ANSVARLIG REDAKTØR
STUDENTMEDIENE I TRONDHEIM AS
Synne Hammervik - Tlf: 95520352
ansvarligredaktor@studentmediene.no

NYHETSREDAKTØR
Martha Holmes nyhetsredaktor@studentmediene.no

POLITISK REDAKTØR
Kristian Aaser politiskredaktor@studentmediene.no

REPORTASJEREDAKTØR
Kristian Gislvold reportasjeredaktor@studentmediene.no

KULTURREDAKTØR
Mathias Kristiansen kulturredaktor@studentmediene.no

SPORTSREDAKTØR
Jahn Ivar Kjølseth

MUSIKKREDAKTØR
Eirik Angård

FOTOREDAKTØR
Anniken Larsen fotoredaktor@studentmediene.no

GRAFISK ANSVARLIG
Andrea Gjerde grafisksjef@studentmediene.no

DEBATTREDAKTØR
Ingrid Skogholt debattredaktor@studentmediene.no

DAGLIG LEDER
Mikkel Bolstad Dæhli - Tlf: 92883089
dagligleder@studentmediene.no

REDAKSJONSSJEF
Torjus Lunde Bredvold - Tlf: 48217454
redaksjonssjef@studentmediene.no

DESK
Finn Brynestad (sjef), Signe Karmhus, Linn Danielsen
Ejemo, Anders Päsche, Jens Erik Vaaler, Jan Markus Johan-
nessen, Sunniva Heim, Tora Olsen, Halvor Bjørntvedt

JOURNALISTER
Emma Rødlí, Martha Holmes, Kaia Sørland, Olav
Mydland, An Nguyen, Danielle Aker-Bjørke, Ivan Olav
Vulchanov, Jahn Ivar Kjølseth, Prathesh Thamoatham Pillai, Ragnhild Midthus, Marie Norum, Benedikt Javorovic,
Marius Flatås, Tonje Jakobsen, Eirik Vågeskar, Idunn
Skjerdingsstad, Maria Krogstad, Mathias Kristiansen,
Eirik Angård

FOTOGRAFER
Eirik Åsheim, Hanne Grønnestad, Hans Fredrik
Sunde, Lasse Georg Tønnessen, Linea Bancel, Magne
Haneberg

ILLUSTRATØRER
Christian Hekaas (sjef), Nora Birgitte Johansen, Katrine
Gunnulfsen, Håvard Karlsen, Lars Martin Rossvik, Inger
Sídonia Krajci, Ellinor Egeberg

GRAFIKERE
Hilde-Katrin Hagen Fjærtøft, Yordana Jakobsen, Torgeir
Timenes Bell

KORREKTUR
Korrektur: Anders Päsche (sjef), Finn Brynestad, Jens
Erik Vaaler, Maria Krogstad, An Nguyen, Mats Vederhus,
Idunn Skjerdingsstad

FORSIDE
Christian Hekaas

Miljøtrykksak fra Trykkpartner AS.
Lisensnr. 241823
Sertifikat nr. 1638

SINGSAKERBAKKEN 2E, 7030 TRONDHEIM
E-POST: ud@underdusken.no/annonse@underdusken.no

For annonser: salgssjef@studentmediene.no

Under Dusken er eit sjølvstendig organ for studentar, utgje-
ve av Studentmediene i Trondheim AS. Under Dusken blir
delt ut gratis på lærestader i Trondheim med medlemsrett
i Studentar-samfundet. Under Dusken kjem ut åtte gonger
i semesteret.

Under Dusken arbeider etter reglane i Ver Varsam-plakaten
for god presseskikk. Dei som tykkjer det vi skriv om dei er
ugreitt, vert oppfordra til å kontakte redaksjonen.

facebook.com/underdusken
@UnderDusken

#PAPIRKUTT #FRAMTIDAERDIGITAL

FRA ARKIVET

Første nummer av Under Dusken, desember 1914

„Under
dusken“.

Naar vi idag starter det nye blad „Under
Dusken“, saa er det fordi vi er av den
opfatning at et trykt studenterblad vil ha
betydelige opgaver paa de forskjellige
omraader. Ikke mindst indenfor studen-
tersamfundet vil et saadant blad være av
betydning, idet vi mener at det med held
vil kunne løse flere av de opgaver som
den hensygnende skrevne avis ikke har
magtet.

Efter vor mening lider samfundet
sterkt under savnet av et organ, som kan
gi rum for de forskjellige opfatninger og
meninger, og som samtidig byr en rime-
lig garanti for at det som fremholdes blir
hørt og forstaat.

Vi er dog fuldt paa det rene med
at disse hensyn alene neppe vilde ha
været tilstrækkelig grund til at starte et
offentlig studenterblad. Men vi mener

os berettiget til at tro, at et slikt blad
ogsaa vil kunne bli et samlepunkt for de
interesser som ligger utenfor samfundets
ramme.

Det glæder os at kunne meddele, at
det nye studenterblad allerede nu har
faat beviser for at det omfattes med stor
interesse blandt mange akademici baade
indenbys og utenbys.

Her i byen har vi sikret os en række
kjendte ældre og yngre studenter som
bidragsydere. Og vi har efter skriftlige
henvendelser faat tilsagn om artikler og
uttalelser fra anseede akademici og stu-
denterledere baade i Kristiania og i de
to andre skandinaviske landes universi-
tetsbyer.

Desuten har høiskolens bedste teg-
nere lovet os sin assistance.

Vi vil i det hele tat gjøre alt hvad
der staar i vor magt for at det nye blad
kan bli saa rikholdig: aktuelt og under-
holdende som mulig. Til gjengjæld haaber

ILLUSTRASJON: Katrine Gunnulfsen

En frisone i den digitale hverdagen

NTNUs forslag om nedleggelse av papiirutgaven av Under Dusken sender uheldige signaler og er svakt begrunnet.

Studentmediene i Trondheim har det siste halvåret jobbet med å finne en løsning på en uklar eiersituasjon og et stramt budsjett. Nå har NTNU gitt mediehuset tilbud om økonomisk støtte. Vi får penger, men til gjengjeld krever universitetet at papirmagasinet du nå holder i hånda skal fases ut.

Kjære NTNU, dere har mange styrker, men her tar dere kraftig feil. Ikke bare gir dere uttrykk for at dere ikke ser verdien i studentmagasinet, men deres økonomiske støtte vil heller ikke ha noen verdi dersom vi slutter å trykke Under Dusken.

Kjære leserne våre, vi har ikke tenkt å gi opp et over hundre år gammelt studentdrevet magasin. Når du kommer tilbake til campus etter jul skal fremdeles Under Dusken være en del av studenthverdagen din.

«**Framtida er digital**,» sier prorektor Berit Kjeldstad ved NTNU som argument for hvorfor de ikke ser at Under Dusken på papir er levedyktig. Ikke bare framtida er digital, vi lever allerede i en verden hvor storparten av det vi gjør skjer gjennom datamaskina, mobilen og nettbrettet. Så hvorfor skal vi som studenter da tviholde så hardt på papiret som iøynefallende ser ut til å ha utgått på dato for lenge siden?

Under Dusken er et gratis magasin. Her har vi en av årsakene til at vi mener NTNU tar kraftig feil. All mediestatistikk viser stor nedgang i papiravisene, mens magasiner fremdeles er populære, og ser ut til å ha en tryggere framtid i møte. Som et rent studentmagasin oppfyller vi en rolle som ingen andre gjør i Trondheim. Vi tør påstå at i en hverdag med eksamensstress, problemer med å få studeielånet til å rekke, en hverdag som skal ha plass til trening, festing, deltidsjobb, og studier, har alle godt av en pustepause. Om noen finner roen av å sitte på en kafé på campus og lese Under Dusken har vi allerede der en viktig rolle for studiebyen Trondheim. Studiebyen som skal være Nordens beste.

Vi gis ut gratis, ingen i redaksjonen er lønnet, og ingen tar ut noen profitte fra selskapet vårt. Våre budsjetter er langt mindre enn studentavisene i Bergen og Oslo. Dette vil si at så lenge noen velger å se verdien i det vi gjør, og gir litt støtte i en tid hvor vi sårt trenger tryggere rammer, vil Under Dusken fint kunne være levedyktig i mange år framover. Annonseinntektene har kanskje gått ned de siste årene, men i motsetning til andre store løssalgsaviser ser ikke vi noen drastisk nedgang i lesertallene. I dag når vi ut til 80 prosent av trondheimsstudentene gjennom Under Dusken. Det at vi når ut til en så stor

del av studentmassen gjør også at det er hos oss det er naturlig for studenter å tipse om nyhetssaker. Det er hos oss de blir oppdatert, og det er hos oss de får debattert sine hjertesaker. Har NTNU helt glemt dette?

I kjølvannet av NTNU sitt utspill om å legge ned Under Dusken på papir har det vært stor debatt. Både internt hos oss og blant studenter, professorer, og andre som bryr seg om (student)journalistikk. Mange tidligere duskere har delt artikler og understreker at dette var et springbrett for deres videre karriere. NTNU utdanner tusenvis av studenter hvert år, men utdanning er så mye mer enn forelesning, pensum, og eksamen. For de som jobber og har jobbet i Under Dusken er dette en plattform for læring, et sted for nye venner, og en arena for utfordringer og løsninger. Det er også en arena for å løfte opp viktige saker for studenter i hele landet. For våre lesere skal vi være en kilde til nyheter som er relevante for at deres studieliv blir så bra som mulig. Det at framtida er digital virker på oss her som et svakt argument. Så lenge noen ser verdien i produktet bør det kunne være levedyktig i lang tid.

FOTO: NTNU v/Stein Mortensholm

Paris rystet av terror

Minst 128 mennesker er bekreftet drept etter en bølge av terrorangrep i Paris natt til lørdag. Terroristene slo til mot restauranter, en idrettsarena, og et konsertlokale. Ifølge franske myndigheter var anslaget mot konsertlokalet det mest alvorlige, og over 80 personer er antatt å ha blitt drept i lokalet. Terrorgruppen IS har tatt på seg skylden for angrepet, og melder at angrepet er utført for å spre frykt.

Den norske studenten Regine Rogneby Boym studerer i Paris, og forteller til Under Dusken at hun først ikke forsto alvoret i situasjonen.

– Venninnen min hørte skudd, og jeg fikk høre fra henne at jeg måtte komme meg hjem. Da jeg var kommet meg hjem satt vi og spiste middag, og trodde kanskje at det kom til å bli en liten notis. Men så viste det seg å bli så mye større enn det, sier Boym.

Osl i konflikt med SiO

Oslostudentenes Idrettsklubb (OsI) har i høst vært involvert i en lengre konflikt med Studentsamskipnaden i Oslo og Akershus (SiO). Tidligere i høst bestemte SiO seg for å omdisponere arealet som for øyeblikket brukes til kunstgressbane ved Domus Athletica ved Blindern til å bygge nye studentboliger. Konflikten eskalerte forrige uke da SiO ga OsI beskjed om at de ikke får benytte seg av Blindernhallen i eksamensperioden, til tross for at OsI mener at de har en avtale med dem om bruk av hallen i denne perioden.

– Dersom stenging av hallen i eksamenstiden blir standard, vil ikke OsI lenger kunne forsvare for medlemmene å benytte Blindernhallen som fast treningssted. På sikt betyr dette at UiO mister sin hovedleietager i hallen, og dermed forsvinner så og si all idrettsaktivitet som foregår på campus, sier daglig leder Marlene Persson i OsI.

Kilde: Universitas

Flere får A på Gløshaugen

NTNUs fakulteter på Gløshaugen har jevnt og trutt gitt flere karakteren A de siste årene. Dette viser tall fra Database for statistikk om høgre utdanning (DHB). Ved instituttene for telematikk og produktutvikling har andelen som fikk A tredoblet seg mellom 2012 og 2015. I 2012 kom det et nytt regelverk som skulle regulere karakterpraksisen ved teknisk-naturvitenskapelige studier. Målet var at andelen studenter som får de beste karakterene skulle ned. Kjemiprofessor Carl Henrik Gørbitz ved UiO som ledet arbeidsgruppa som utarbeidet reglementet er svært kritisk til praksisen ved NTNU.

– Jeg ser dette som et tegn på sviktende ledelse. Karakteren A skal gis til en liten andel av studentmassen. Når noen fortsatt opererer med A-andeler på 30 prosent eller mer, viser det så liten forståelse for hvordan karakterskalaen skal brukes at det er grunn til å spørre seg om institusjonen fortsatt skal ha rett til å dele ut karakterer.

Kilde: Teknisk Ukeblad

Tilbyr vaksine mot kusma

Kusmautbruddet i Trondheim fortsetter, og Adresseavisen melder om at nesten 100 er blitt smittet. Trondheim kommune har tatt grep og tilbyr vaksine til studenter som ikke er vaksinerte eller som bare har fått en dose. Vaksineringsen vil foregå den 18. og 19. november ved SiT aktivitetshus på Moholt. Trondheim kommune anbefaler alle som mistenker kusmasmitte eller som har vært i nærkontakt med smittede om å oppsøke lege, for så å holde seg hjemme for å minske smitteomfanget.

– Kusma smitter gjennom dråpe- og nærkontakt, derfor er det viktig å ikke hoste og nyse på andre. Vi anbefaler generelt gode hygieneregler og at man har fullt vaksineprogram. Sykdommen kan starte litt som en forkjølelse der man i de første dagene er uvel. Så kommer de typiske symptomene, sier smittevernoverlege i Trondheim Eli Sagvik.

81...

personer er foreløpig bekreftet smittet med kusma i Trondheim.
Kilde: Adressa

FOTO: Marianne Røssvik/UiB

ARKIVFOTO: Inga Skogvold Rygg

Storm rundt psykologisk fakultet ved UiB

Forrige uke var det premiere på filmen «Gjennom Nåløyet», en dokumentarfilm produsert av Khatarsis, et psykologisk tidsskrift som utgis av psykologistudenter ved UiB. Filmen følger tre studenter ved årsstudium i psykologi som forsøker å få de nødvendige karakterene som skal til for å komme inn på profesjonsstudiet. Filmen kommer med flere sterke anklager om dårlig sensurordning ved fakultetet, blant annet hevdes det at sensorer drikker mens de retter eksamensoppgaver, og ikke har lest

Bedre trafikkflyt gjennom Gløshaugen

Bystyret i Trondheim vedtok tidligere i høst en overhaling av gjennomfartsveien ved Gløshaugen, Høgskoleringen. Målet med overhalingen er at bussene skal komme fortere fram, og at det skal bli tryggere for syklistene og fotgjengere å ferdes i området.

Dagens fire bussholdeplasser blir gjort om til to, og holdeplassene blir 40 meter lange og vil ligge ved kjemihallen i Høgskoleringen. Bussen skal slippe å svinge inn i en busslomme, og plattformene blir av høy kvalitet med varme i fortauet og leskur. Perleporten, bygget som ligger over gjennomfartsveien ved inngangen til Gløshaugen, vil også endres for å muliggjøre en bredere vei.

Byggestart blir tidligst i 2017, og prosjektet vil koste 60 millioner kroner.

Kilde: Universitetsavisa

pensum. Psykologisk fakultet ved UiB reagerer på at de ikke er blitt intervjuet i sammenheng med filmen.

– Vi fikk tilbud om tilsva, men med en frist som ikke var mulig. Vi ba om utsettelse, men regissøren sa nei, sier dekan Jarle Eid ved Psykologisk fakultet ved UiB.

Regissør Fredrik Lian hevder på sin side at dekanen er blitt gjort oppmerksom på anklagene, og at han har ungått å gi tilsva før filmen hadde premiere.

Kilde: Studvest

MIN LINJEFØRING

A/F SMØREKOPPEN

Etter mye fram og tilbake, finner jeg omsider fram til verkstedteknisk bygget der produktutvikling og produksjon, også kalt maskin, har sitt linjeføringskontor. Jeg finner raskt ut at denne linjeføringen er en kaffegladd gjeng. I løpet av de ti første minuttene kommer den ene etter den andre inn på kontoret, finner fram sin egen smøre kopp i hylla, og fyller den med nytraktet kaffe. Kaffen på kontoret er nemlig gratis for alle medlemmer av linjeføringen, noe de ser ut til å nyte godt av.

Tradisjonsrik gjeng

Etter at det har begynt å bli mindre travelt på kontoret, forteller «Phormand» Magnus Johannesen og «VicePhormand» Morten Lillehagen at Smøre koppen er en svært aktiv linjeføring full av tradisjoner. Årlige festligheter inkluderer blant annet immatrikuleringsball, badekarpadling, tur til Åre, rekefest, quindephaest, og bursdagsfeiring av eget lokomotiv. Til tross for mye festing, mangler det ikke på rusfrie aktiviteter. Med eget kor og band, to fotballag, to innebandylag, turkomité (som blant annet arrangerer toppturer og surfeturer), mekanisk verksted, og jentekomité, skal det godt gjøres å kjede seg. Det skal sies at det ble nevnt mange flere aktiviteter og arrangementer, faktisk så mange at jeg ikke rakk å notere ned alle sammen.

– I tillegg til alt dette, har vi en komité som fokuserer på det mer seriøse og framtidsrettede. Industrivinduet er en komité som arrangerer bedriftspresentasjoner og jobber for at vi skal ha god kontakt med næringslivet, forklarer VicePhormand Lillehagen.

Har over 20 komiteer

Guttene beskriver aktive og engasjerte medlemmer av linjeføringen. Etter hvert kommer det fram at Smøre koppen har over 20 komiteer. Phormand Johannesen synes det er gøy at engasjementet er stort og idéene mange, noe kontoret i seg selv er en god indikator på. Her finner vi en egenprodusert pokal vel plassert i hylla, dorullfigurer av hele styret, og egen visebok (som forøvrig er Norges mest solgte).

Jeg titter forsiktig på klokka, og er sjokkert over hvor mye den plutselig har blitt. Noe som i utgangspunktet skulle være 20 minutter, ble brått en time. For å være helt ærlig visste jeg ikke mye om hverken Smøre koppen eller maskin da jeg kom. 60 minutter og en kaffekopp senere sitter jeg igjen med et snev av misunnelse over alt det sære, men også morsomme, denne linjeføringen finner på.

TEKST: Danielle Aker-Bjørke

Fenomenal feminist

Sarah Winona Sortland var lei av at kvinner ikke fikk plass i musikkbransjen. Derfor ble hun med på å starte Feminalen.

TEKST: Emma Rødli FOTO: Eirik Åsheim

I høst flyttet Sarah Winona Sortland fra Trondheim etter flere år som student og musikkjournalist i Adresseavisen. For tiden jobber hun i PR- og promotionselskapet Indianer i Oslo, men hun har likevel funnet tid til å være festivalsjef for Feminalen i Trondheim. Sarah mener de fire årene i Radio Revolts musikkredaksjon har hatt mye å si for karrieren hennes.

– Jeg var med på å starte to musikkprogram. Samfundet var livet, studiene var jo bare noe jeg drev med på siden for å få penger. Det er utrolig mye å lære i Studentmediene, og folk støtter hverandre. Hvis man er flink til å spørre er det veldig mange som er villige til å dele sin kunnskap. Da Indianer tilbydde meg jobb, var det ikke bare på grunn av masteren min, men på grunn av alt det andre jeg hadde gjort. Masteren er det ikke så mange som har lest, enda jeg reiv meg i håret av frustrasjon og trodde jeg skulle dø innimellom.

For Sarah var frivilligheten en viktig vei til trivsel under studiene i Trondheim.

– Jeg kjente én annen person da jeg kom til Trondheim, men i studentradioen fant jeg likesinnede folk som delte mine interesser.

Skjør i skjørt

I studentradioen møtte hun de to resterende medlemmene av DJ-trioen Skjør i skjørt. Som DJ har Sarah fått kjenne på kroppen hvordan det er å være kvinne i en mannsdominert musikkbransje.

– Da vi startet i 2007 var nok bransjen litt hardere for kvinner enn den er i dag. Vi fikk lov til å spille gratis på Samfundet, men å få spille på Supa tok veldig lang tid. Vi måtte bevise at jenter også kan få folk til å danse, for det gjør vi jo! Noen ganger merket jeg at det var en klukk av menn som støttet hverandre, og det var veldig vanskelig å komme inn.

Sarah snurrer også plater alene, under navnet Free Winona. Men det er ikke alltid like gøy.

– Det er mye mer arbeid å spille alene. Vi trenger ikke være tre stykker, men det er gøy å få være sosial samtidig.

Og når man deler på jobben kan man drikke seg fulle sammen.

Rette på ubalansen

Initiativet til Feminalen ble tatt på Facebook-gruppa Den Selskabelige Diskusjonsforening. Flere av medlemmene i gruppa hadde sett seg lei på at store musikkfestivaler hadde få kvinnelige artister som trekkplaster og at kvinner hadde lite spillerom i bransjen. Sarah og et knippe av diskusjonsdeltakerne møttes, delte ideer, og ble inspirerte til å starte sin egen festival.

Med Feminalen ønsker Sarah og de andre frivillige å spre bevissthet rundt den skjeve fordelingen av kjønn i musikkbransjen ved å holde debatter og gi spillerom til kvinnelige artister. For ubalansen finnes ikke bare på, men også bak scenen.

– Målet er at Feminalen skal slutte å være nødvendig. Den dagen kjønnsforskjeller i bransjen opphører, kan vi bytte navn og booke like mange menn som kvinner. Det er viktig at kvinner synes i musikken, for de kan by på andre uttrykk og temaer enn det menn kan. Det provoserer meg at man ikke skal få en sjanse bare fordi man er kvinne.

Ikke bare feminist

Men det er ikke bare likestilling som har motivisert Sarah til å legge ned arbeid i Feminalen.

– Det er veldig gøy å få booke artister jeg og de andre arrangørene liker. Det er som å lage en hjemme alene-fest i stor skala. Alle blir dessuten veldig gira og det oppstår et fint fellesskap. Det er fint å kunne drive med noe frivillig også etter at man er ferdig med studentlivet.

Sarah synes det er synd at det finnes så få gode musikktilbud for de under 18. Selv turte hun aldri å snike seg inn på Rockefeller som ungdom, men husker godt sin første konsert der.

– Vi har ordnet det sånn at også publikum under 18 år er velkomne til å delta på festivalen. Det er utrolig kjedelig å være musikkinteressert når man ikke er myndig, og dessuten er det viktig at vi får vist fram forbildene for de unge lovende.

Feminalen går snart av stabelen, og Sarah gleder seg.

– Det blir fint å se at folk koser seg, står med en øl i hånden og synes konsertene er bra. Det har vært veldig mye arbeid og mange lange Facebook-tråder. **UD**

SARAH WINONA SORTLAND

Alder: 29

Yrke: Promotør og manager.

Aktuell med: Booker og festivalsjef i Feminalen.

Beste kulturopplevelse?

Å se Slash i Velvet Revolver på Øya-festivalen i 2004 eller 2005. Jeg er skikkelig Guns N' Roses-fan, men fikk aldri sett dem da de var på sitt beste. Jeg var frivillig, det var kjempevarmt og plutselig stod jeg der i bh-en og trodde jeg skulle dø av lykke.

Største guilty pleasure?

Alt for mange episoder av tv-serier på rad. Med popcorn.

Verdens største problem og hvordan fikse det?

At folk ikke forstår hverandre og aldri synes å bli enige. Alle burde oppleve den samme kulturopplevelsen så man har noe annet å snakke om. Jeg tror kultur kan hjelpe mye.

Råd til trondheimsstudenten?

Bli med på Samfundet!

– Måleter at Feminalen skal slutte å være nødvendig.

Karakterskudd i blinde

Blind sensur gir store variasjoner i eksamenskarakterer ved klage, men verken NTNU eller NSO er kritiske til ordningen.

TEKST: Kaia Sørland FOTO: Eirik Åsheim

Den 1. august 2014 ble blind klagesensur lovpålagt alle utdanningsinstitusjonene av Kunnskapsdepartementet (KD) i Norge. Et av problemene med den gamle ordningen var at karakteren bare ble endret i 22,5 prosent av sakene, mens hele 34 prosent ble endret med blind sensur. Dette kom fram i en arbeidsgruppe nedsatt av Universitets- og Høgskolerådet i 2011.

– Vi mener at den blinde klagesensuren er den mest rettferdige måten å gjøre omsensur på. Den sikrer at den nye sensureringen ikke er farget av den forrige, men at det gjøres en ny faglig vurdering av eksamensbesvarelsen, sier leder Therese Eia Lerøen i Norsk studentorganisasjon (NSO).

Studentrepresentantenes initiativ

Det var etter et innspill fra NSO at KD innførte ordningen.

– Etter at forslaget om lovendring hadde vært på høring kom departementet fram til at en ordning med felles, blind klagesensur er det som gir best sikkerhet for en upartisk vurdering av eksamen, sier ekspedisjonssjef Toril Johansson i KD.

Men med en upartisk vurdering kommer mindre informasjon rundt eksamensbesvarelsen, og sjansen for å hoppe flere karakterer opp eller ned har økt. KD ser nå på hva som kan gjøres med saken.

– Vi har sett gjennom medieoppslag og

enkelthenvendelser at det i noen tilfeller har vært for stor forskjell mellom førstesensur og klagesensur. Nå ser vi på om det er noe vi kan gjøre for å sikre at utdanningsinstitusjonene følger opp denne problemstillingen, sier Johansson.

De vil likevel ikke gå tilbake på ordningen med blind klagesensur. Den er kommet for å bli.

– Det er ikke snakk om å revurdere hele ordningen med blind sensur, sier hun.

Utdanningsinstitusjonenes ansvar

Studenter ved NTNU har gått fra D til B, C til A og F til B ved å klage på karakter. Ansvar for hvordan

regelen håndheves ligger på utdanningsinstitusjonen.

– Nå, som tidligere, er det utdanningsinstitusjonene selv som har ansvaret for å sørge for at studentenes eksamen blir vurdert på en upartisk og faglig god måte. Hvis det viser seg at det er et stort sprik i sensuren ved førstegangssensur og klagesensur, må de vurdere hvordan dette kan forebygges, sier Johansson.

En løsning kan være å gi mer og bedre veiledning til sensorene.

– Dette vil sikre likere vurdering av eksamensoppgavene, ikke bare i førstegangssensur og klagesensuren, men også mellom ulike sensorer i

Man burde se på muligheten i Universitets- og høgskoleloven om å lovfeste at alle emner skal ha sensorveiledninger. Det ville tvunget institusjonene til å gjøre det,

Therese Eia Lerøen, leder i NSO

førstegangssensuren, sier hun.

Bedre sensorveiledninger var også et av målene med innføringen av blind klagesensur.

– I lovforarbeidene skrev departementet at en modell med blind sensur, hvor sensorveiledning gjøres tilgjengelig for klagesensor, vil kunne stimulere institusjonene til å lage kvalitetsmessige gode sensorveiledninger, som nettopp vil sikre likebehandling og riktige vedtak, sier Johansson.

– Ikke et utbredt problem

Seniorrådgiver Anne Marie Snekvik ved NTNU er kjent med problemstillingen.

– Hos oss har det også vært enkeltsaker der det har vært stort sprik mellom førstegangssensur og klagesensuren, men jeg har ikke inntrykk av at det er et utbredt problem, skriver Snekvik i en e-post til Under Dusken.

Selv om KDs lovendring ikke trådte i kraft før 1. august 2014 kan hun fortelle at NTNU har hatt ordningen med blind klagesensur lenge, i alle fall siden 2003. Siden da har universitetet gjort forbedringer i ordningen.

– Vi innførte for noen år tilbake at det skulle utarbeides sensorveiledninger til de enkelte eksamensoppgavene. Dette for at vurderingen skal skje etter de samme kriteriene, slik at faren for stort sprik blir mindre, sier Snekvik.

Før dette var det også mange som hadde sensorveiledninger, og det var forutsatt at de skulle utarbeides som en del av kvalitetssikringssystemet.

– Ikke kritisk til systemet

Leder i NSO er også kjent med store sprik i karakterene satt ved første- og klagesensur, men mener det ikke er systemet som er problemet.

– Det viser at man har et større behov for sensorveiledninger til de emnene som er oppe til eksamen. Alle sensorer, uavhengig av om det er førstesensur eller klagesensur, eller hvor i landet den er, skal holde seg til de samme rammene. Det trengs tydeligere sensorveiledninger, sier Lerøen.

Hun kan fortelle at sensorveiledninger ikke er et lovfestet krav, og forklarer en del av de store sprikene i karaktersettingen med dette.

– Sensorveiledning er ikke krav etter loven. Det er et problem, og årsaken til at vi ikke er kritisk til selve systemet. Det er for få steder det er sånne sensorveiledninger på plass, sier hun.

Normalfordelingen kan ødelegge

Et annet problem for utdanningsinstitusjonene er normalfordeling av karakterene.

– Det kan tenkes at årsaken til at det er et større sprik mellom ny karakter og opprinnelig karakter ved blind sensur kan være fordi førstegangssensuren normalfordeler karakterene. Vi ønsker ikke at det skal være normalfordeling, men det er fortsatt mange som opererer med det, sier Lerøen.

Ved normalfordeling blir man målt opp mot sine medstudenter når eksamen sensureres første gang, men ikke andre. Da kan det godt være at karakteren ved klagesensur blir bedre eller dårligere.

– Man skal vurderes ut fra det faglige nivået på oppgaven, og ut fra hvilke læringsutbyttebeskrivelser som ligger til grunn, ikke ut fra at karakteren skal normalfordeles, sier hun. **UD**

BLIND KLAGESENSUR

• Tidligere har utdanningsinstitusjonene i Norge kunnet velge hvilken dokumentasjon som skal følge med ved ny sensurering etter klage over karaktervedtak.

• Etter en endring i Universitets- og høgskoleloven i 2014 ble det en felles nasjonal ordning for klagesensur, såkalt blind klagesensur. •

• Nytt sensorpar får nå ikke vite hvilken karakter besvarelsen opprinnelig fikk, førstegangssensors begrunnelse for karakteren, eller kandidatens begrunnelse for klage.

• Kunnskapsdepartementet mener ny sensor bør få tilgang til andre eksamensbesvarelser med karakter som eksempler, og at karaktersnitt kan være et relevant og nyttig hjelpemiddel for klagesensor.

• Sensorveiledning er ikke lovfestet.

FOTO: Freedom House (Public Domain)

VINTEREN KOMMER: Flyktningene i Europa går kalde tider i møte.

FOTO: Magne Haneberg

VIL HJELPE: Maren Lorentzen ble kjent med gruppen som driver Balkan Relief gjennom sitt studieopphold i Palestina.

Hjelper flyktninger på Balkan

Europas flyktningskrise ser ikke ut til å ta slutt, og nå er vinteren i anmarsj. Gjennom et transeuropeisk prosjekt ønsker studenter i Trondheim å samle inn klær til flyktninger.

TEKST: Olav Mydland

Balkan Relief er en gruppe studenter fra Storbritannia, Tyskland, Danmark, Sverige, og Norge som har blitt inspirert av de mange historiene om flyktninger i nød. Vinteren er på vei til Europa. På Balkan sitter mange flyktninger fast mellom de forskjellige landene, uten mulighet til å søke jobb eller å motta noen form for støtte fra myndighetene.

– Vi innså at situasjonen flyktninger møter ikke er bestemt av en rekke vilkårlige hendelser, det er mulig for oss å endre deres situasjon. Derfor tok vi forbindelse med en rekke organisasjoner i området.

De fortalte oss det vi trodde, at flyktningene mangler alt det essensielle, sier tyske Julia Winkler som er en av tre personer som startet Balkan Relief.

Pengeinnsamling for klær og mat

Gjennom Facebook ønsker gruppen å informere om planen deres. I løpet av en uke har gruppen fått over 700 likes på Facebook og samlet inn 15 000 kroner.

Med kun frivillige i arbeid er målet å få inn så mye penger som mulig og å bruke alt på flyktninger.

– Vårt mål er å prøve å få kjøpt inn så mange ting

som mulig, dette for å sikre helsen og sikkerheten til disse flyktningene. Gjennom Facebook gir vi kontinuerlig informasjon om hvordan det går med prosjektene våre.

I desember skal vi ned til Balkan, der skal vi kjøpe inn alt nødvendig utstyr for pengene vi har fått inn, sier Winkler.

Mange nødhjelpsorganisasjoner har administrasjonskostnader på rundt 5-12 prosent av deres totale budsjett.

Balkan Relief har derimot lavere administrasjonskostnader. Gruppen planlegger også å publisere sitt fulle budsjett når det har fått kjøpt inn klær og annet utstyr, for å vise de som har investert i prosjektet hva pengene går til.

– Vi ønsker å holde kostnadene nede, fordi vi ønsker å få mest mulig ut til flyktningene. Derfor er vi også veldig selektive på hvem som skal dra ned til Balkan. Det blir kun noen få av oss som gjør det, sier Winkler.

Møttes i Palestina

Maren Lorentzen (24) holder på med en mastergrad i globalisering ved NTNU. Før hun

FLYKTNINGSISTUASJONEN PÅ BALKAN

• Det siste estimatet fra FN er at 37 434 flyktninger er på reise gjennom Balkan

• Balkan-ruten går gjennom Hellas, Makedonia, Serbia, Kroatia og Slovenia eller Ungarn, og til Østerrike.

Kilde: FNs høykommissær for flyktninger (UNHCR)

startet på masterstudiene var hun på utveksling ved universitetet i Birzeit, like utenfor Ramallah. Det var under studiene i Palestina hun ble kjent med en rekke andre deltakere i organisasjonen.

– Vi kaller prosjektet for et transeuropeisk prosjekt, ettersom vi har deltakere fra mange forskjellige land, sier Lorentzen.

Gjennom frivillige pengeinnsamlere i de forskjellige landene prøver de å skape engasjement ved å spre informasjon om organisasjonen på nettet. Gjennom informasjonen på nettet håper de at interesserte vil donere en liten pengesum til prosjektet.

– En annen grunn til at jeg er positiv til denne organisasjonen er fordi den er veldig åpen rundt budsjettene. Det er veldig positivt at personer skal få vite hva pengene brukes til og at organisasjonen er veldig kostnadsbevisst, sier Lorentzen.

En hovedrute for flyktninger

Organisasjonen har ennå ikke bestemt seg for hvilket land de skal reise til på Balkan. På grunn av en uoversiktlig situasjon med grenser som stenges for hver dag som går, og store folkemengder som forflytter seg fra land til land.

– En av grunnene til at Balkan er valgt som område er fordi det er veldig mange flyktingers hovedrute som prøver å komme til de forskjellige EU-landene.

Det er også slik at støtten fra myndighetene er dårlig, det gjør at det er mange provisoriske teltleirer som mangler veldig mye utstyr, sier Lorentzen.

Balkan er et område hvor temperaturene om vinteren kan bli så lave som rundt ti til tjue minusgrader, med kalde vinder som senker temperaturen ytterligere. Vinterne er også preget av relativt store snøfall, som sammen med kalde temperaturer kan skape problemer for flyktningene

som sitter fast på grensen til EU.

– Det er også slik at Dublin-avtalen gjør at personer sendes tilbake til mottakerlandene. Derfor vil en del av landene som grenser til Balkan igjen motta flyktinger. Dette gjør situasjonen i hele området veldig vanskelig, sier Lorentzen. **UD**

DUBLIN-AVTALEN

• Dublin-avtalen er et samarbeid mellom EU-landene, Island, Sveits, Liechtenstein og Norge

• I følge avtalen skal en asylsøknad skal behandles av det første Dublin-landet asylsøkeren kommer til

• Hvis asylsøkeren søker om beskyttelse i et annet Dublin-land, skal han eller hun sendes tilbake til det landet som allerede har behandlet søknaden, eller som skal ha ansvar for å behandle søknaden.

Kilde: Regjeringen.no

INTRO
TRAINEE

Flying Start
PÅ
KARRIEREN

SØKNADSRIST
13.
FEBRUAR

VI SØKER UNGE MED
AMBISJONER &
HØYERE UTDANNING

OPPSTART 01.09.2016

KVERNER

Innherred
regionregion

AVINOR

Landbruks
Parker
Næringsmiddel

ecopro

Distriktsenteret

NTE

Statistisk sentralbyrå
Statistisk sentralbyrå

Statistisk sentralbyrå
Statistisk sentralbyrå

proneo

VANG

Indenby kommunne

SpareBank

Statens vegvesen

NTNU

STIKLESTAD

Fylkesmannen
i Nord-Trøndelag

Aasen
Sparebank

Trønder-Fluša

www.introtrainee.no – tlf. 934 41 247

Studentdrevne byggeprosjekter hylles

Fra paviljong på St. Olavs Hospital til gjenreisningsprosjekt på Filippinene.
NTNUs arkitektutdanning får pris for utdanningskvalitet.

TEKST: An Nguyen FOTO: Hanne Grønnestad

BYUTVIKLING: Tretrappen Bølgen er bygget av 17 arkitektstudenter. Sammen med Piren bidrar den til å gjøre Nidelven mer tilgjengelig for byens innbyggere.

Tuslende nedover Kjøpmannsgata har du kanskje lagt merke til utkikkbroen over Nidelven, eller tretrappen Bølgen. Begge er planlagt og bygget av frivillige arkitektstudenter som en del av konseptet NTNU Live Studio. 5. november mottok de Kunnskapsdepartementets pris for utdanningskvalitet, med en pengepremie på én million.

– Live Studio er et prosjekt der studenter tar initiativ til å planlegge arkitekturprosjekter utenfor studieplanen, og gjennomfører reelle prosjekter fra A til Å. Det handler om læring og å ta tak i samfunnsutfordringer, sier prosjektleder Steffen Wellinger i Live Studio.

Bygger om brygger

I Kjøpmannsgata 27 driver arkitektstudentene på med en full renovering. Bygget er en del av den ikoniske bryggerekka i Trondheim og har stått der siden 1600-tallet. Det har lenge vært stor debatt om hva bryggerekka skal brukes til, og hvilke tiltak som kan settes i gang slik at den ikke forfaller. Går alt etter Live Studios plan blir nr 27 et marked før jul.

– Det viktigste for oss er å få mennesker hit. Det handler ikke bare om å lage de fysiske omgivelsene, men også om å fylle dem, sier arkitektstudent Kristin Solhaug Næss.

Næss jobber på spreng for å fullføre arbeidet før jul. Sammen med medstudenter har hun revet både vegger og tak innvendig. Slik håper studentene å skape diskusjon rundt hva bygget kan brukes til videre.

– Vi har prøvd å få en forståelse for bygget, gata, og menneskene. Det er ikke snakk om å finne en løsning på problemet, men om å gi forståelse for de som er involvert i bygget om hva det kan brukes til videre, sier Næss.

Fokuserer på byutvikling

Arkitektstudentene har drevet frivillige prosjekter i mange år. Ifølge Wellinger har det de siste årene vært en dreining mot flere prosjekter i det offentlige rom. Nå har de i tillegg blitt en del av byutviklingen, med prosjekter som Bølgen og Piren - den tolv meter lange utkikkbroen over Nidelven.

– Plutselig er det mulig å ha aktiviteter her i Kjøpmannsgata. Inntil i fjor sommer var dette en parkeringsplass ingen brydde seg om, sier Wellinger.

Andre Live Studio-prosjekter inkluderer bygging av møteplass etter tyfonen Haiyan på Filippinene og Frirom for pasienter og pårørende på St. Olavs Hospital. Frirom er en spiralformet paviljong plassert på en av sykehusets takterrasser.

– Bakgrunnen for prosjektet var en mor som

UTDANNINGSKVALITETSPRISEN

• Forvaltes av Nokut (Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen).

• Er på én million kroner årlig.

• Formålet med prisen er å stimulere institusjoner innenfor høyere utdanning til å arbeide systematisk med å videreutvikle kvaliteten på utdanningene sine.

• Utdanningskvalitet er her et uttrykk for totalitet som omfatter studiekvalitet, styringskvalitet, og relevans.

Kilde: www.nokut.no

savnet et sted på sykehuset hvor hun kunne gråte uten at hennes datter, som var pasient, skulle se det. Frirom har nå stått der i to og et halvt år og fungerer veldig bra, sier Wellinger.

En ønsket effekt av byutviklingsprosjektene er å redusere hjerneflukt fra Trøndelag. Ifølge Wellinger flytter en stor del av de ferdigutdannede arkitektene til Østlandet. Hans erfaringer er at prosjektene bidrar til at studentene ser på Trondheim på en helt annen måte.

– Vi ser nå at studentene i større grad involverer seg i byen. Det vet vi vil motvirke trangten til å flytte på seg, og bidra til at studentene vil etablere seg her i Trondheim, sier Wellinger.

Identitetskrise i arkitektrollen

Næss uttrykker at hun som arkitektstudent ofte befinner seg i en identitetskrise. Hva er en arkitekt, og hva skal en arkitekt drive med i dag?

– Som student er man ganske forvirra rundt hva det egentlig er du skal gjøre. Gjennom slike prosjekter får man stort læringsutbytte fordi man blir nødt til å ta stilling til langt flere problemstillinger, sier hun.

Wellinger mener denne sammenhengen mellom praksis og teori gir stort læringsutbytte.

– Jeg tror at Kunnskapsdepartementet ser på vårt prosjekt som et godt eksempel for andre. Det skal ikke begrenses til arkitektur. Vi håper også at det etter hvert kan overføres til andre miljøer og brukes i andre sammenhenger, sier Wellinger. **UD**

LIVE STUDIO

• En fellesbetegnelse på prosjekter som tar utgangspunkt i faktiske problemstillinger.

• En del av NTNUs TRANSark-senter som forsker på læring i arkitektutdanningen.

• Prosjektene planlegges og gjennomføres av frivillige arkitektstudenter.

RENOVASJON: Før jul skal den gamle brygga i Kjøpmannsgata 27 bli til et marked. Det er stor debatt om hva byen skal gjøre med bryggerekka, og studentene håper de kan gi noen ideer.

BROBYGGING: Den 12 meter lange utkikkbroen, Piren, er bygget av frivillige arkitektstudenter under prosjektet Live Studio.

Uenig i breddeårskritikk

Dekan Berit Reitan mener verdien i bachelorgraden er at den er bred.

TEKST: **Danielle Aker-Bjørke** FOTO: **Privat**

I løpet av de to siste ukene har det vært mye debatt rundt NTNUs breddeårsordning. Slik det er i dag har alle bachelorgradene på Dragvoll et såkalt breddeår, der studenten mer eller mindre valgfritt kan velge emner uavhengig av studieretning. Dette året er i hovedsak ment som en oppfordring til å utvide horisonten, og få et større innblikk og et nytt perspektiv innen sitt eget emne og fagfelt. Ikke alle mener dette er en god løsning. Erik T. Valestrand og Sigurd Martin Nordli Oppegaard la i sin kommentar på Dusken.no vekt på at «en allerede lite verdifull bachelorgrad blir enda mindre verdt, rett og slett fordi man ikke får nok faglig tyngde». Kulturredaktør Mathias Kristiansen skrev også i en kommentar i Under Dusken at denne ordningen gjør «masteren obligatorisk og bachelorgraden irrelevant».

Viktig med en helhetlig forståelse

Dekan Berit Reitan ved fakultet for samfunnsvitenskap og teknologiledelse ved NTNU er ikke enig i kritikken. Hun mener at bachelorgraden i hovedsak er en breddeutdanning som gir en helhetlig forståelse, og at den skal kunne stå på egne ben til tross for at den er bred. Hun fremhever at at kun omlag 30 prosent av deres studenter velger å gå videre med mastergradsstudier og er skeptisk til et for stort fokus på spesialisering allerede på bachelornivå, da denne graden per definisjon er en grunnutdanning.

– Når det er sagt, så mener jeg at vi som universitet kan bli enda bedre til å oppfordre til relevansteking i valg av breddeemner. Vi kan for eksempel komme med gode forslag til «pakkeløsninger» studentene kan velge for å sikre en solid bachelorgrad, sier Reitan.

Bacheloren skal stå på egne ben

Reitan tror ikke at majoriteten med en bachelorgrad føler seg «tvunget» ut i master for at graden skal bli relevant.

– Det er klart at en bachelorgrad fra SVT er mer breddeorientert og mindre knyttet til et spesifikt yrke enn en treårig profesjonsutdanning. Vi har som mål at bacheloren skal stå på egne ben, og legger vekt på en forskningsrettet bacheloroppgave, sier Reitan.

Vil bli større valgfrihet

Det har også blitt påpekt at emneutvalget ved flere av studiene ikke er tilstrekkelige, og at man derfor i løpet av breddeåret må ta emner «for poengenes skyld», mens man venter på å få lov til å fordype seg i det man faktisk studerer. Reitan mener fakultetet er fleksibelt når det kommer til innpass av emner, og at fusjonen med høyskolene i tillegg kan bidra til at flere emner blir tilgjengelige.

Det er klart at en bachelorgrad fra SVT er mer breddeorientert og mindre knyttet til et spesifikt yrke enn en treårig profesjonsutdanning, sier dekan Berit Reitan ved SVT

– Det åpnes for et større utvalg emner, og derfor også mer valgfrihet, med fusjonen. Uten at jeg helt vet de praktiske konsekvensene enda, forteller hun.

Hun mener at det er lite hensiktsmessig å være for opphengt i å bare ta emner fra eget studium, og at man heller bør finne relevante emner som kan gi tverrfaglig tyngde. Reitan tror nemlig ikke at tverrfaglighet og fordypning er en motsigelse.

– Jeg tror det bare er sunt at en som for eksempel studerer pedagogikk har et år med litt psykologi i tillegg. Dette bidrar til å styrke kompetansen innen eget fagfelt, sier Reitan. **UD**

DEBATT

Under Dusken tar gjerne imot leserbrev. Lengden på et innlegg begrenses til 3 000 tegn inkludert mellomrom. Korte kommentarer og replikker begrenses til 1 800 tegn. Vi forbeholder oss retten til å redigere og forkorte innlegg. Vi gjør oppmerksom på at innlegg også vil være tilgjengelige på dusken.no.

Kontakt debattredaktør Ingrid Skogholt på debattredaktor@studentmediene.no

Breddeår – en mulighet for tverrfaglig fordypning

Breddeårsordningen åpner for tverrfaglige perspektiver vi trenger i et mangfoldig og komplekst samfunn.

BREDDEÅR

Torjus Lunder Bredvoll

Kulturredaktør Kristiansen kritiserer i sin nyhetskommentar i forige utgave av Under Dusken breddeårsordningen ved Samfunnsfag og humaniora på NTNU. Han peker på at NTNU ikke oppfordrer til spesialisering, og får støtte fra Valestrand og Oppegaard som framholder at breddeårsordningen «lar seg vanskelig forene med tilstrekkelig og nødvendig faglig fordypning». Dette skal angivelig blant annet ha som konsekvens at NTNU-studenter stiller faglig svakere enn andre norske studenter. Jeg er for så vidt enig i den gjennomgående tanken om at NTNU ikke tillater nok spesialisering og at det er et problem, men debatten bygger så langt på en snever forståelse av hva spesialisering er.

Jeg er enig i at NTNU bør åpne for flere fordypningsemner innenfor samfunnsfag og humaniora. Men jeg deler ikke karikeringen av breddeårsemner som å være noe «helt annet enn det du bestemte deg for å studere», som Kristiansen

skriver. Og videre at man må gjennom breddeåret «for poengenes skyld» slik at man får stipend fra Lånekassen. Dette gjelder vel først og fremst den late studenten som tar seg et friår, og ikke studenter som søker å styrke sin faglige utdanning med tverrfaglige perspektiver. Kristiansen spør likevel «Hvorfor legger ikke NTNU opp til spesialisering?». Altså, jeg mener at breddeårene ikke går på bekostning av spesialisering.

I begge kommentarene finner vi argumentet om at breddeåret tar fokus fra faget man opprinnelig studerer. Man lærer altså mye om alt mulig, men ikke nok om noe. Problemet er at kommentarene bygger på antagelsen om at spesialisering ikke kan være tverrfaglig, at breddeår ikke åpner for spesialisering. De skriver som om fagene sosiologi, psykologi, statsvitenskap, filosofi, religionsvitenskap, for å nevne noen, ikke overlapper på en relevant og betydningsfull måte. Som om de studerer helt (eller altfor) forskjellige vitenskapsdisipliner. Biologi har også en stor relevans for disse samfunn- og humanfagene. Økonomi kan også nevnes. Dette er vel ikke akkurat nytt for de fleste samfunns- og humanstudenter, eller? Og i en kompleks verden så må det være en fordel å utdanne folk som ikke bare

går i dybden, men som også evner å forholde seg til ulike typer kontekst.

Det er ikke vanntette skott mellom sosiologi, psykologi, økonomi eller biologi. Det er godt mulig å se for seg faglige problemstillinger som trekker vekslers på flere av disse fagene samtidig. Kjønsdebatten alene kan trekke inn store deler av samfunn- og humanfag, i tillegg til realfagene. Og det med god grunn! Selv har jeg en bachelorgrad i filosofi, og skriver bacheloroppgave i psykologi til våren. Foreløpig har jeg støtt på, blant annet, store mengder filosofi i psykologifaget. Både eksplisitt og implisitt. Slik føler jeg at jeg har en viss tverrfaglig spesialisering som kommer godt med til master i både psykologi og filosofi. Men dette har krevd mer enn kun et breddeår.

Det er ikke dermed sagt at jeg er helt fornøyd. NTNU-studiet gir ikke gode nok muligheter til å dyrke disse faglige overlappene. Jeg vil gjerne ha muligheten til å fordype meg mer, men dette trenger og bør ikke være på bekostning av tverrfaglig spesialisering. Måtte Gud forby en kjønnsdebatt mellom sosiologer og biologer uten forståelse for hverandres felt.

Tverrfaglighet og tvang

Hvis utdanning er kniv, skje og gaffel, kan breddeåret sammenlignes med multibestikket spork – bra til mye, ikke best til noe. Milelangt unna fremragende eller Nordens beste bestikk.

BREDDEÅR

Erik T. Valestrand og Sigurd Martin Nordli Oppegaard

Breddeåret på bachelorgradene på Dragvoll legitimeres med argumenter for behovet av tverrfaglighet og interdisiplinær forståelse i et komplekst samfunn. Dette bygger på en gal oppfatning av hva tverrfaglighet er. Faglige overlapp er ikke det samme som tverrfaglighet: dét er flerfaglighet. Tverrfaglighet krever integrert samarbeid, der forskjellige disipliner belyser den samme problemstillingen fra sine forskjellige perspektiver og sammen kommer fram til en dypere forståelse. Flerfaglighet derimot krever ikke like mye arbeid – man tar utgangspunkt i sin egen disiplin og belyser et problem ut ifra sitt egne faglige ståsted uten å nødvendigvis ta høyde for andre eller inngå et samarbeid. Det er en slik flerfaglighet breddeåret er et eksempel på.

Hvis det er tverrfaglighet som er målet med breddeåret, må ordningen omstruktureres. Man bør lage en ordning som legger opp til samarbeid og forståelse på tvers av fagomåder, ikke kun tvinge studentene til å ta innføringsemner – som gjør breddeåret til nok et år med fag på førsteårsnivå – i en annen disiplin. Videre er det et hinder for denne tverrfagligheten at breddeåret er tredje og fjerde semester, lenge for studentene har opparbeidet seg en særlig dyp forståelse av sin egen disiplin. Man må kunne bruke faget sitt for å oppnå god tverrfaglighet.

Utfordringen med breddeåret er ikke breddeåret i seg selv, men måten det praktiseres ved NTNU. Å tilby studentene en mulighet til å studere andre disipliner enn den vi valgte å søke oss inn på, er ikke galt. Mange har uventet glede og utbytte av å fylle bachelorgraden sin med fag fra andre programmer. Problemet oppstår idet det ikke finnes noen alternativer, idet vi blir tilnærmet tvunget til å ta nok et årsstudium fordi det ikke tilbys

nok emner innenfor hvert program til å fylle seks semestre. I tillegg til breddeåret kommer ex.phil. og perspektivenne. Skal Trondheim bli Nordens beste studieby kreves det en stor satsing på Dragvoll-fagene: NTNU må utdanne samfunns- og humanvitere som er gode på sitt felt, og ikke spork-er med studielån.

For å forstå et komplekst samfunn er det fint å ha bred kunnskap, men viktigst av alt er det å kunne bruke sitt fags perspektiver. Det krever faglig spesialisering. En bedre breddeordning er den Universitetet i Bergen har på enkelte studier. Der har man to semestre med valgfrie fag, men universitetet tilbyr studentene å bruke dette året på å fordype seg i sin egen disiplin. På den måten sikrer de en mulighet for bredde samtidig som man kan fordype seg og bli flinkere i sitt fag. NTNU må revurdere strategiene mot målet om å bli Nordens beste studieby. De må ta utgangspunkt i studiene og fagene, ikke det Trondheim allerede er bra på, som studentfrivillighet og omdømme.

ILLUSTRASJON: Ellinor Egerberg

La Dusken leve

Jeg har fått nok av diskusjoner på bakrommet, jeg er lei av å holde denne prosessen hemmelig. Nå er det tid for å være åpen og ærlig om hva som faktisk foregår.

#STUDENTMEDIENE

Vilde Coward,
Styreleder i Studentmediene i Trondheim

Dusken betyr noe for alle i denne byen, student som professor, gammel som ny. Oppslagene de siste ukene har bevist det. Men dette skal ikke handle om papiravis eller nettavis. Det skal handle om en hel studentkultur, om Studentmediene og alt vi driver med: Radio Revolt, student-tv, Under Dusken, Dusken.no, iBok og Barteguiden. For uansett hvem som eier Studentmediene, uansett hvordan vi er organisert, så er dette studentenes eiendom. I fellesskap. Det er vi, studentene, som i over 101 år har skapt en papiravis som i dag er like, om ikke mer, aktuell enn da den startet. Det er vi, studentene, som har skapt Studentersamfundet. Det er vi, studentene, som har skapt det ryktet NTNU og Trondheim i dag priser seg på som Norges beste studieby. Deg og meg, alle før oss, og alle etter oss. Nå er tiden kommet for å kjempe for det vi har skapt.

Situasjonen mellom de to eierne som i dag eier Studentmediene som et aksjeselskap, SiT og Samfundet, har pågått over mange år. Jeg ble introdusert for utfordringene allerede for 4 år siden, som uvitende, nyvalgt nestleder i Velferdstinget. I dag ser jeg situasjonen langt mer alvorlig enn jeg gjorde da. Selskapet var i dårlig økonomisk stand, annonsemarkedet sank og Under Dusken klarte ikke lenger å stå på egne ben. Eierne ble bedt om å revidere Eierstøtten, og bidra med mer. Samfundet ønsket ikke å gi mer penger, de ønsket ikke å gi penger i det hele tatt. De ønsket at noen andre skulle ta den økonomiske byrden, risikoen og ansvaret for selskapet. Men de ønsket fortsatt å være med på laget. Det vil de fortsatt. SiT krevde at Samfundet også økte støtten dersom de skulle gi

mer, de ville ikke være med hvis ikke dette var et spleiselag. I juni i år gikk SiT lei, og sa de ville ut av selskapet.

Drakampen har holdt på i snart 5 år nå. Det sier seg selv at selskapet har vært i limbo, og at vi ikke har fått gjort de strategiske grepene vi kanskje heller skulle brukt ressursene våre på. Det har vært en påkjennelse for alle, men først og fremst de frivillige som ikke har fått informasjon eller innsyn i hva som har foregått. Det er de jeg skriver dette for, det er dere som mer enn noen andre nå fortjener at vi er åpne og ærlige. Når en av de tydeligste studentaktørene i denne byen, SiT, truer med å trekke seg ut av selskapet, betyr det at selskapet kan gå i vasken, og Studentmediene slik vi kjenner det kan legges ned. Derfor er vi nødt til å forstå hvorfor det nå, mer enn noen gang, er viktig å ha et sterkt, tydelig og samlet studentmediehus. Så hvorfor trenger vi egentlig studentmedier?

– Jeg er overrasket over at studentpolitikerne i denne byen ikke har engasjert seg mer.

NTNU fusjonerer nå med tre store høyskoler, og trenger en fri studentpresse som synes det som skjer i Ålesund og Gjøvik er like aktuelt som det som skjer i Trondheim. Suksesshistorien til NTNU er satsingen på studentfrivilligheten og studentkulturen både i og utenfor studiet. Det er det som gjør en helt vanlig student til en trondheimsstudent, og det vet jeg NTNU også forstår. Det bør være viktig for NTNU at studentene har en fri, uavhengig presse til å se de i kortene, til å starte debatter lik

den om studieforskriften for bare noen uker siden. For å sørge for at de nye studentene som snart blir en del av NTNU føler eierskap til studentkulturen, og det tror jeg de gjør best ved å satse på et samlet studentmediehus i Trondheim, Ålesund, og Gjøvik. Derfor er NTNU den mest naturlige partneren til å videreutvikle Studentmediene gjennom eierskap og støtte.

SiT fusjonerer nå også med Ålesund og Gjøvik, og blir en kjempestor samskipnad som ikke finnes like av i Norge. Fusjonsprosessen har skjedd kjapt, det er derfor sannsynlig at det vil bli en del innkjøringsproblemer. For å sørge for at de små stedene som ikke roper like høyt om de ikke får det de har krav på, blir sett og hørt og trukket opp i debatten, bør SiT være interessert i å ha en studentpresse som kan følge opp prioriteringer de gjør, så de er bevisst på hva de påvirker blant studentene. SiT er fullstendig avhengig av at studentene vet hvem de er, hva de driver med, og kjenner til mulighetene til å påvirke. Det får de ikke om de trekker seg ut av Studentmediene.

Samfundet er bygd med studentenes bare hender. Det drives av frivillige, hele 1200 av de. Finansstyret styrer huset økonomisk og strategisk. De er avhengige av nye studenter som ønsker å bruke fritiden sin til å ta arven videre. De er avhengige av at du vet hva som skjer på huset, og kjøper billett til konsertene som arrangeres. Du, som frivillig på huset, som deleier og ansvarlig for hvilket hus du skal gi videre til neste generasjon med studenter, trenger å vite hvilke prioriteringer og strategiske satsinger som blir gjort. Og det får du med en fri studentpresse som også beveger seg i gangene på det røde runde. Den siste uken har jeg blitt nedringt av gamle duskere, av professorer, av næringslivet, av politikere, av styrerepresentanter på NTNU som alle lurar på hva som skjer og hvordan de kan hjelpe til for å sørge

for at Studentmediene kan fortsette å leve. Jeg er overrasket over at studentpolitikerne i denne byen ikke har engasjert seg mer. De som er fullstendig avhengig av at deres levebrød legitimeres i media, for studentene. Det skuffer meg både som tidligere studentpolitiker, men også som student. En student de representerer, det er 35.000 av oss.

Så når lederen i velferdstinget sier hun er tilbøyelig til NTNUs krav om å legge ned papirutgaven av Dusken, da må man begynne å se seg rundt. Når har studentkultur og frivillighet noensinne handlet om profitt i denne byen? Nevn en studentkulturell ting i denne byen som har startet som profittmaksimerende bedrift. Kommer du ikke på noen? Nei, nettopp. Hvis denne debatten nå skal handle om å kutte ut viktige studentkulturelle produkt eller tjenester for at frivillige, non-profit organisasjoner skal overleve kan man spørre seg om prinsippet bak VT egentlig er levedyktig. Om man ikke heller burde bruke de

– Suksesshistorien til NTNU er satsingen på studentfrivilligheten og studentkulturen både i og utenfor studiet.

nesten 5 millionene i semesteravgift det koster å drifte organisasjonen på å utvikle mye studentkultur, eller å holde Studentmediene i live. Studentkulturen vår er langt mer verdt enn det. Det kan ikke måles i penger, i effektivitet, i produktivitet. Hvis det er dette det handler om for partene som kan redde Studentmediene i Trondheim, vil jeg hoppe av skuta. Da kan vi gjøre det bedre uten dere.

Studentmediene handler om mye mer enn her og nå. Det handler om 100 år med historie, og 100 år med framtidig utvikling. Vi skal sørge for at du

vet når styret på NTNU vil endre dine rettigheter til å ta eksamen, så du kan si ifra og påvirke prosessen. Vi skal tale saken din når du som studentpolitiker har gjort en god jobb og fått gjennomslag, og vi skal være vaktbikkjer når du ikke gjør jobben din. Vi skal fortelle deg om prioriteringene til SiT så du vet om du blir rettferdig behandlet eller ikke, og det er hos oss du først får lese om nye studentboliger eller nytt idrettsbygg. Og vi skal fortelle deg når FS har brukt langt mer penger enn lovet, og det er hos oss du får vite høstens konserthyster på huset. Hvem ellers?

Nå er tiden inne for at du som student engasjerer deg, for å vise SiT, Samfundet, NTNU, Velferdstinget, alle parter som har en fot innen studentkulturen i Trondheim, at Studentmediene må bli.

Fremtiden er digital

NTNU Vurderer om de skal gi Under Dusken finansiell støtte i en overgangsfase, skriver Berit Kjeldstad, prorektor for utdanning ved NTNU.

#STUDENTMEDIENE

Berit Kjeldstad,
Prorektor for utdanning ved NTNU

Studentmediene ved NTNU (Under Dusken, Dusken.no, Radio Revolt og Student-tv) har lange tradisjoner. De har vært og er fortsatt et arnested for å oppfostre dyktige mediefolk. Studentmediene spiller også en viktig rolle i studentdemokratiet som arena og talerør for ulike stemmer og meninger. Og i likhet med andre miljøer innen studentfrivilligheten, drives Studentmediene med stort engasjement.

NTNU støtter den frivillige studentkulturen på en rekke områder fordi vi mener at studentengasjement er svært verdifullt, både for den enkelte student som deltar i aktivitetene og for studentmiljøet som helhet. Studentfrivilligheten er en av styrkene i Trondheims gode studentmiljø. NTNU gir finansiell støtte til blant annet Studentersamfundet, Samskipnaden i Trondheim, International Student Festival in Trondheim (ISFiT), Team NTNU, Revolve NTNU, Start NTNU, NTNUi Fotball, UKELabanken og iGEM.

Vi har ikke myndighet eller et ønske om nedlegging. I forbindelse med debatten som har oppstått om eventuell støtte til studentavisa Under Dusken, ønsker ledelsen ved NTNU å klargjøre fakta. NTNU har verken myndighet til eller ønske om å legge ned Under Dusken, eller noen av de andre studentmediene. Vi er ikke eiere, og skal heller ikke være det.

Det vi derimot har gjort, er å gå i dialog med eierne og Studentmediene for å vurdere om vi skal gi finansiell støtte til Under Dusken i en overgangsperiode. Dette er fordi vi anser Studentmediene som en viktig arena å opprettholde. Studentmediene er i dag et aksjeselskap som eies likt av Studentersamfundet og Studentsamskipnaden i Trondheim (SiT). Studentersamfundet har imidlertid sagt opp aksjonæravtalen, og den utløper 31.12.2015. Studentersamfundet har også vedtatt at den årlige støtten på 400 000 kroner opphører fra 2016.

Studentmediene har henvendt seg til NTNU for å søke om støtte og eventuelt få NTNU inn på eiersiden. Eierskap er verken aktuelt eller riktig for NTNU. Det NTNU har foreslått og tilbudt er en midlertidig ordning med «fristasjonstilskudd». Det

vil si at Studentmediene får nesten gratis husleie i to år. Fristasjonstilskuddet vil tilsvare en årlig sum på 400 000 kroner.

Papirutgaven er ikke bærekraftig. Vi tror at dette bør være en omstillingsfase. På sikt er det neppe bærekraftig å videreføre papirutgaven av Under Dusken, og vi mener at en omstilling i publiseringsplattform fra papir til nett er fornuftig for å skape et bærekraftig medium for fremtiden. Dette er også i tråd med hva dagens eiere har ønsket for Studentmediene. Det ble i 2012 fastlagt en strategi for selskapet som innebærer at det primært skal satses på nettpublisering. Annonseinntektene i papirutgaven er også redusert, i likhet med trenden i andre papirmedier.

NTNU er i dialog med de involverte om hvordan situasjonen kan løses. Dagens eiere (Studentersamfundet og Samskipnaden) er også i dialog for å få til en god løsning.

NSO - kvalitet i høyere utdanning

Kvalitetsreformens tomme løfter

UTDANNINGSKVALITET

Therese Eia Lerøen, leder av Norsk-studentorganisasjon (NSO)

Kvaliteten trenger et løft med konkrete tiltak. Nylig var jeg på besøk hos Brown University og Massachusetts Institute of Technology (MIT) hvor jeg møtte norske gradsstudenter. De kunne melde om høy kvalitet, tett individuell faglig oppfølging og veiledning, og inkludering i forskningsprosjektene som foregår ved institusjonene. Alle ting som studenter ved norske institusjoner rapporterer at de savner. Et innblikk i studiehverdagen i USA viser at det er fullt mulig å drive tett oppfølging og veiledning og at studentene kan brukes som en stor ressurs inn i både utdanning og forskning. Det handler kun om prioritering.

Kvalitetsreformen som ble en kvantitetsreform. Da kvalitetsreformen kom i

2003 ble studenter i hele Norge lovet blant annet tettere faglig oppfølging og veiledning mellom de faglig ansatte og studentene. Nå er vi i 2015 og fremdeles er oppfølging og veiledning det studentene er minst fornøyd med. Det som skulle være en kvalitetsreform ble en kvantitetsreform, og løftene ble ikke holdt. NSO har lenge ment at god oppfølging og veiledning er essensielt for at flere studenter skal fullføre studiene på en gode måte. Istedenfor at studentene er aktive deltakere og får oppfølging av én vitenskapelig ansatt, putter institusjonene flere hundre studenter inn i en forelesningssal med en professor. Dette er et stort hinder for god utdanningskvalitet. Istedenfor at studenter er en del av fagmiljøet de studerer ved og aktivt tas med inn i kunnskapsutviklingen, har universiteter og høyskoler blitt en samlebandsproduksjon.

Regjeringens varslede stortingsmelding om kvalitet i høyere utdanning. Regjeringen har varslet framleggelse av en stortingsmelding om kvalitet i høyere utdanning i 2017. Når regjeringen

nå skal framlegge denne stortingsmeldingen må den sette universiteter og høyskolars ansvar for å utdanne høyt kvalifiserte kandidater i førersetet. Hvilke signaler regjeringen sender for hvilken retning utdanningssektoren bør gå i og hvilke forventninger som stilles er et sentralt oppdrag for meldingen. Vi forventer at stortingsmeldingen løfter opp problemstillinger som i dag står i veien for god utdanningskvalitet. Blant disse er tett oppfølging og veiledning, og studentene som en ressurs i forskning og utdanning bare to av mange. Når det er sagt er det ingen grunn til at institusjonene skal vente på atter en ny stortingsmelding for å prioritere tiltak som fremmer god utdanningskvalitet. De kan allerede nå innføre mentorordning for alle studenter og inkludere oss i forsknings- og utviklingsarbeidet som foregår ved institusjonen.

Hvem skal være journalisten?

OFFENTLIG DEBATT

Maiken Vasset Størkersen, leder av Velferdstinget i Trondheim

Ganske nylig gikk redaktør Martin Gundersen og nestleder Miriam Nesbø i Under Dusken ut og beskyldte både NTNU-styret og Studenttinget i å være systematisk udemokratiske da de ikke klarer å løfte debatter ut av møterom og inn i det offentlige ordskipet. Dette syns jeg er merkelig at kommer fra en redaktør og en nestleder i Under Dusken. Hvem har virkelig ansvaret i å løfte debatten? Er det meningen at arbeidsutvalget til Studenttinget og styrerepresentanter skal, i tillegg til sine andre arbeidsoppgaver, også fungere som journalister?

Sakspapirene til både Studenttinget og NTNU-styret er lett tilgjengelige, og man skulle tro at det ikke skulle være vanskelig for Under Dusken å holde seg oppdatert. Er det virkelig Studenttinget

og NTNU-styret sin skyld at debatter ikke blir løftet til et mer tydelig offentlig rom? Under Dusken må ta ansvar.

Som aktiv i studentpolitikken har jeg kjent på hvordan det er å skulle få informasjon ut til studentene, og ikke minst, å få studentene til å engasjere seg. Det kan være en utakknemlig jobb å få studentene i Trondheim til å engasjere seg for studentpolitikk. Det er mange fantastiske lag og foreninger i Trondheim, og det er mye å engasjere seg for, men det er ikke sexy å engasjere seg for studentpolitikken. Studentene har en vanvittig påvirkningskraft og kan være med på å gjøre store endringer i eget liv, men det er få som er bevist dette. Det er alt for få studenter som kjenner sitt eget studentdemokrati. Når selv Under Dusken ikke bryr seg nok om studentpolitikk til å gjøre en faktasjekk og dermed trykker feil navn på studentpolitisk organ, så sier det noe. Hva har Under Dusken gjort for å løfte debattene de mener mangler? Dere har tilgang, bruk den.

SAMFUNDETLEDER

Leder Øyvind Arend Hallvig Bentås for Studentersamfundet i Trondhjem

ILLUSTRASJON: Lars Martin Rossvik

God jul, glade jul

Dette skal ikke handle om at jula kommer for tidlig inn i butikkene, men at butikkene har kommet for hardt inn i jula.

Helt fra den gangen vi oppdaget at dagene ble lysere igjen etter at de først ble mørkere har folk feiret vintersolvervet på en eller annen måte. Det har vært en feiring av at vi har overlevd høsten og vinteren så langt. I dag er det visstnok hovedformålet en feiring av ulike idoler og messiaser. Kjer tradisjon, mange navn.

Jula har alltid vært overdådig. Julematen og julebaksten har alltid vært det søteste, feteste og mest energirike vi har klart å konservere mot julen. Med staten som velgjører har halv skatt i desember også gitt ganske romslige julebudsjett.

Feiringen har handlet om familie, takk-nemlighet, og optimisme om lysere tider. Takknemlighet for en messias eller gudelig figur. Takknemlighet for at familien enda lever, og optimisme mot å kanskje få leve enda en sommer. På et tidspunkt ble det ikke lenger et problem å overleve og takknemligheten for dette forsvant ganske kjapt etterpå. Nå er det bare familien og vennene igjen.

Nå er det takknemlighet for alle tingene vi kan få. Takknemlighet for alt vi kan kjøpe, og en optimisme for at regningene ikke skal betales før om seks måneder. Et sted ble vi så mette at sulten forsvant for godt. Nå konsumerer vi heller for å tilfredstille savnet etter metthet. Vi foster opp en generasjon mennesker

som bare kjenner til en gjennomkommersialisert jul, med gaver man kanskje ikke har råd til med mindre de deles opp i 18 snasne avdrag.

Vi sparker inn den åpne skyvedøren på coopen og hoier og bærer oss over at ribba er skandaløst dyr til 39,90 - hele ti kroner mer for kiloen enn på Rema. Der er det billig. Det er jo helt urimelig å betale nesten hundre kroner for en middag som metter en familie. Tenker vi, mens vi sjekker hvordan svoren blir perfekt på en telefon til sju-åtte tusen kroner. Hvorfor? Er det fordi mye vil ha mer, eller er det bare for å sikre at vi fortsatt har det bedre enn naboen? Kan vi snu konsumsuget til noe konstruktivt? Kan man være en av «de der» som gir donasjoner eller symbolske julegaver fra blant annet Kirkens Nødhjelp?

Om du uansett skal plage deg selv med kredittkortgjeld til langt ut på nyåret kan det kanskje finnes alternativer til meningsløst overkonsum. Mitt forslag er å kjøpe en faktisk geit til noen, men det er bare morsomt i 3 timer fram til byfolket oppdager at naturen ikke kjenner konseptet vannklosett. En idealistisk gave er kanskje bare symbolsk for den som får den under juletreet, men den er så utrolig reell for den som ikke har glemt hvordan det er å være sulten. God Jul!

STUDENTKVITTER

Følg oss på twitter.com/underdusken

Hvordan vil du definere studiekvalitet? FFPK trenger innspill. #ingenleettøvelse @konservativ @Studentsnakk @madelems

byter profilbilde til det franske flagg på fb
synes ikke noe om at vi skal ta imot de som flykter fra å oppleve slik terror hver dag @listepoop

Menaltså, når skal me i akademisa slutta å lata som om me lever i ei verd der det er relevant kva by ei bok vart publisert i? @runarbm

Dropper konsert på Samfundet ikveld. Kan jo bli hjemme, høre på spotify og kjøpe meg dansematte #framtidaerdigital @UnderDusken @NTNU @Aksel_Bo

Det hadde vært respektløst og trist dersom Under Dusken ble lagt ned, uten at eierne prøvde å redde den 101 år gamle tradisjonen. #dusken @Anneheba

NTNU trenger seriøst å ta seg sammen. Dette er for flaut. Ikke ta fra oss Under Dusken. @ingriid

Dagens ordning ved @NTNU er ikke bærekraftig, vi trenger papirfri og digital behandling av kusma #papirkutt @UnderDusken @hoow

Kan dere la @UnderDusken fortsette om de går fra papir til plast? @NTNU anser jo petroleum som bærekraftig. @beritkjeldstad #papirkutt @oleeivind

Hehe. Virusprogrammet blokkerer akademisk artikkel om homofili pga "risikabel atferd" på siden. @NoraWEssahli

Jazzlinja er en dårlig erstatning for horehusene i new orleans, sier lederen for jazzlinja. #feminalen @NoraWEssahli

Pokker. Jeg har blitt avfulgt av Dalai Lama på Twitter... #badkarma @JrgenBenkholt

Først Facebook med "Interessert i", så Twitter med "Liker". Dette toget går for fort, jeg vil av @Halvorbj

OPTIMISTISK: Harri Luchsinger har stor tro på utviklingen av det nye Team NTNU.

Trang gjenfødsel

NTNUs program for studerende toppidrettsutøvere, Team NTNU, har blitt midlertidig satt på vent dette semesteret, ettersom et nytt konsept er under utvikling.

TEKST: Ivan Olav Vulchanov og Jahn Ivar Kjølseth FOTO: Hans Fredrik Sunde

Siden 2008 har NTNU jobbet sammen med Skiforbundet for å tilrettelegge for at langrennsløpere kan kombinere toppidrett og studier. Men det har vært manglende kommunikasjon mellom partene om hva som bør være Team NTNUs rolle.

På torsdag 5. november samlet representanter fra Olympiatoppen, NTNU, og ulike særforbund seg for å holde workshop der nye visjoner for teamet ble drøftet. Ambisjonen er å redefinere Team NTNU som et effektivt bindeledd mellom utøvere, idrettsklubber, Olympiatoppen, og NTNU.

Kommunikasjonssjef Christian Fossen ved NTNU, som også er medlem av Styringsgruppa i Team NTNU, mener at Team NTNU kan utvikles til et svært positivt prosjekt som vil gagne universitetet.

– NTNU er ganske unik på det planet. Ved å tilrettelegge for at idrettsutøvere får muligheten til å trene og konkurrere på toppnivå, samtidig som de

skaffer seg høyere utdanning, kan det gi NTNU et godt rykte både nasjonalt og internasjonalt, sier han.

Han legger til at det amerikanske skilandslaget for eksempel har ønsket å sende flere av utøverne på B-landslaget til Trondheim for å studere ved NTNU.

På tross av Skiforbundet

I 2008 lanserte NTNU sitt eget langrennsteam. Hensikten med prosjektet var å tilby en mulighet for toppidrettsutøvere som også ville studere ved universitetet. Utøverne trente sammen og stilte i stevner under Team NTNUs lagnavn.

Selv om toppidrettsprogrammet tok opp langrennsløpere og studenter som presterte på begge arenaer, var ikke teamets konsept tilpasset Skiforbundets ønsker. Kontaktperson Harri Luchsinger ved Team NTNU mener samspillet mellom teamet, skiforbundet og klubbene ble for dårlig.

– Team NTNU langrenn ble et konkurrerende lag som noen følte gikk på tross av Skiforbundet. Utøverne representerte i større grad NTNU-teamet, enn sine respektive klubber, sier Luchsinger.

Dermed har det blitt aktuelt å revurdere Team NTNUs rolle og konsept. For å tillate utviklingen av en ny strategi, har ikke teamet tatt opp nye kandidater denne høsten.

– Ingen ble tatt opp til høsten, og det er sannsynlig at vi ikke gjør det på våren heller. Vi vil utvikle programmet til å bli knallbra, og derfor tar vi oss god tid. Mange nye konsept lanseres for tidlig uten å ha blitt godt nok gjennomtenkt på forhånd. Vi foretrekker å få en god start, slik at Team NTNU blir vellykket på lang sikt, meddeler Luchsinger.

Må komplimentere toppidretten

Luchsinger deltok selv på workshopen der aktører fra Olympiatoppen delte sine råd og meninger om

framtidens mal. Noe av det som ble tatt opp på workshopen var at utøvere ikke burde fortsette å konkurrere under navnet til Team NTNU.

– Flere så for seg at det nye Team NTNU ikke skulle fortsette å være et lag på siden, men heller komplimentere toppidretten, sier Luchsinger.

Det ble også vektlagt at man bør fokusere på den akademiske tilretteleggingen.

– Idretten som var representert i workshopen så for seg at Team NTNU først og fremst burde være et bindeledd og en bidragsyter i optimaliseringen av studiehverdagen, sier Luchsinger.

Fossen mener Team NTNU skal bidra til universitetets samfunnsansvar.

– Det blir viktig for oss å ta opp gode utøvere, følge dem gjennom studieforløpet, og utvikle dem til å bli best mulige kandidater som er attraktive for næringslivet.

Skal lettere akademisk

Det kan være vanskelig å praktisere toppidrett innenfor de rammene en tradisjonell studiehverdag gir. Programmet til en utøver som må trene mye og delta på stevner, kommer ofte i konflikt med obligatorisk aktivitet i studieprogram. Ved oppstarten i 2008 var dette noe Team NTNU skulle bidra til å løse.

– Mye av tilretteleggingen har gått ut på å tilpasse

– Team NTNU langrenn ble et konkurrerende lag som noen følte gikk på tross av skiforbundet.

obligatorisk aktivitet til utøving av toppidrett. Mange studieprogram har innleveringer og frister som kan sammenfalle med viktige idrettsstevner og treningsopphold i utlandet. I tillegg er vintersesongen veldig tung for langrennsløpere. Da blir det vanskelig med eksamensperioder i desember, meddeler Luchsinger.

Han vil likevel påpeke at studiene ikke skal gjøres lettere for toppidrettsutøvere.

– Det er ikke snakk om å gjøre ting lettere akademisk. Man forflytter bare noe av aktiviteten til tidspunkt det passer, presiserer Luchsinger.

Fossen bekrefter forventningene til de eventuelle utøverne som blir tatt opp i programmet:

– Vi forventer minimum 50 prosent studieprogresjon per semester, så det er ikke sånn at de kommer til en treningsleir som inneholder litt studier ved siden.

Satser på utholdenhetsidretter

Det nye konseptet som er under utvikling skal sette en akademisk ramme for utøving av toppidrett ved

NTNU.

– Team NTNU kan bli en arena der utøverne utveksler erfaring fra idretten og studier. I tillegg kan teamet bli en del av ulike forskningsprosjekt ved senteret for toppidrettsforskning. Senteret er et knutepunkt der det foregår et unikt samarbeid mellom NTNU og Olympiatoppen, sier Luchsinger.

Til tross for intensiv idémyldring er ikke visjonen for programmet like klar på alle punkter. Det er fortsatt blitt avklart at flere idretter skal inkluderes i prosjektet.

– Vi hadde fått meldinger om interesse for å skape et lignende prosjekt for andre idretter, noe som har gjort at vi har havnet på utholdenhetsidrett som et veiledende begrep. Vi satser på å inkludere utøvere fra både roing, orientering, samt andre skiidretter enn langrenn, sier Fossen.

Å være bevisst på bruk av begreper er viktig i redefineringen av et prosjekt med så stort omfang. Dermed har Team NTNU en viktig utviklingsfase foran seg, slik at man kan tilpasse programmet til de involverte parterers interesser. Luchsinger ser fram mot arbeidet.

– Det er lettere å dele erfaringer når man har noe til felles. Nå har vi også vurdert å finne et annet samlende begrep, som for eksempel teknikk. Ingenting er bestemt enda. Planen videre er å fortsette å utvikle konseptet basert på workshopen, sier Luchsinger. **UD**

MODERNE FASILITETER: Team NTNU holder til på Toppidrettssenteret i Granåsen.

UNDER BAKKEN: Minusgradene har latt vente på seg, så bandygutta i NTNUI må fortsatt holde treningene innendørs.

Verken et fraværende bandyforbund eller global oppvarming kan hindre NTNUI Bandy i å opprettholde tradisjonene. Snart starter en ny sesong, og i romjula blir det cupspill i Drammen.

I en kald ishockeyhall på Leangen samler spillerne i NTNUI Bandy seg hver tirsdag kveld. Laget som tok førsteplassen i tredjedisjon i fjor ser fram til en spennende, men krevende sesongstart i andredisjon. Likevel kunne situasjonen vært bedre.

Misnøye med klima

Gruppeleder Sigve Swensen for bandylaget virker frustrert, men engasjert, når han forteller om bandysportens ståsted i Trondheim.

– Vi spiller kampene våre her i denne hallen, selv om vi gjerne skulle spilt ute. Klimautfordringene gjør det vanskelig å bedrive vinteridrett. Kulden uteblir, og sesongstarten forflyttes bare nærmere og nærmere jul, sier han.

Det jobbes for tiden med å bygge en utebane for bandy på Leangen. Til tross for en positiv utvikling, er Swensen og laget skuffet over Norges Bandyforbunds manglende involvering i Trondheim.

– Vi savner litt tilstedeværelse fra forbundets side. Vi har forsøkt å få dem til å legge press på Trondheim kommune for å få fortgang i byggingen av banen på Leangen, men vi har fått lite respons. Vi føler at fokuset til forbundet stort sett ligger i kretsene på Østlandet hvor sporten står sterkest, sier han.

Færre kamper

Forbundet har bestemt at divisjonen vil bli utvidet kommende sesong. Et kjapt blikk på tabellen over

andredisjon viser at det kun er NTNUI og Bergen av til sammen tolv lag som holder til utenfor Oslo- og Drammensområdet. Spillende trener Petter Hveding mener oppsettet skaper trøbbel for NTNUI.

– Det blir en del turer nedover til Østlandet kommende sesong, og vi er avhengige av å få alt til å klaffe, sier han.

I tillegg til at andre divisjon er utvidet, vil antall kamper reduseres. Dette betyr at det er flere lag NTNUI må spille bortekamper mot uten å kunne møte dem hjemme.

– Vi rykket jo opp fra tredjedisjon i fjor, som nå er lagt ned. Andredisjon blir nå heller utvidet. Og med kortere vintre, har forbundet bestemt at det kun skal spilles én kamp mellom hvert av lagene, sier Swensen.

Leder Ravi Sunder ved Norges bandyforbund forstår at det kan bli problematisk for NTNUI.

– Eliteserien har blitt utvidet med to lag. Dersom vi hadde utvidet andredisjon med like mange lag, hadde det kun vært fire lag igjen i tredjedisjon. Komiteen har lagt til rette for et best mulig tilbud for alle ved å slå sammen divisjonene, og kun ha én kamp mellom hvert lag.

– Vi tar signalet med oss videre. Flere klubber har meldt om misnøye ved oppsettet, og vi skal se på det til neste omgang.

Juletradisjon

Til tross for alt gleder lagkompisene seg til sesongstart,

og de har store ambisjoner.

– Vi stiller med en relativt ny tropp, og det er flere av lagene i andredisjon vi ikke har møtt før. Men vi har fått med oss spillere som har vært med i Eliteserien, og vi satser på en topp tre-plassering, sier Swensen selvsikkert.

I romjula drar laget til Drammen for juniorcup 28. til 29. desember, en tradisjon gutta holder hellig.

– Det kan hende det blir litt akevitt i garderoben om det går bra, legger Swensen til med et smil. **UD**

BANDY:

- Forgjengeren til ishockey, men spilles med mindre køller, og ball istedenfor puck.

- Den raskeste lagidretten. Har lik banestørrelse som fotball, og kampene spilles også i to omganger på 45 minutter med offsideregel.

- Bandy er landets tredje største vinteridrett, og til tross for at det finnes klubber over hele landet, står bandykretsene i Oslo- og Drammensområdene sterkest.

- NTNUI Bandy består av rundt 16 medlemmer, og alle kommer fra Østlandet.

HELT GRATIS!

SKAL DU KJØPE ELLER SELGE PENSUM?

Prøv iBok - Norges største
markeds plass for brukte
pensumbøker!

Eksamenslotus

Merker du at eksamensstresset slår inn for fullt? Fortvil ikke, SiT Idrett tilbyr yoga for å gjøre hverdagen din litt mer avslappende.

TEKST: Prathesh Thamotharampillai og An Nguyen FOTO: Hanne Grønnestad

Hvert semester arrangerer SiT Idrett eksamensyoga i den travle eksamensperioden. Tilbudet er ment for studenter med stressende hverdager som gjerne tilbringer store deler av dagen foran en skrivepult. Instruktør Ebru Akman-Wright forteller at tilbudet er populært, og at timene raskt fylles opp av studenter som vil få seg en avslappende treningsøkt.

– Studenter har ofte stiv rygg, nakke, og skuldre etter flere timer med lesing om dagen. Flere har også eksamensnerver og bærer på mye stress. Eksamensyoga skal hjelpe mot disse symptomene, sier hun.

Undertegnede har alltid hatt lyst til å prøve yoga, men har vegret seg fordi det føles litt utenfor komfortsonen å stå der sammen med totalt ukjente og prøve seg på kleine stillinger. Jeg er heller ikke av det atletiske slaget, og ville nok falt over ende minst et dusin ganger i løpet av en treningsøkt.

– God smerte

Da Under Dusken tok kontakt med SiT for å spørre om vi kunne komme og være med på en time eksamensyoga, tilbød SiT oss en egen time, med samme opplegg som de vanligvis tilbyr. Elleve stressete og ansente nyhetsjournalister møtte til slutt forventningsfylt opp på treningssenteret på Portalen.

Timen startet med en kort innføring i de mest grunnleggende stillingene, og pusteteknikken vi kom til å bruke i løpet av den timeslange økten. Lotusstillingen var den første vi lærte: Der sitter man med beina i kors, rak rygg, og minnes på hvor jævlig

Buddha må ha hatt det under treet sitt for mange århundrer siden. Flere ganger i løpet av økten skulle det vise seg at vi måtte ty til smertefulle stillinger, men vår kjære instruktør sa det var god smerte, og at vi kom til å venne oss til det.

Etter å ha geleidet oss gjennom basisstillingene i en fem minutters tid, var det tilbake i lotusstilling. Vi ble bedt om å ta hendene flatt opp til brystet og trykke dem sammen. Plutselig kom det et uventet «oom» fra instruktøren. Latteren brøt ut blant journalistene, og det virket som om instruktøren ble litt flau. Vi hørte ikke noe mer til det resten av timen.

Uventet følelse

Det var nå hoveddelen av økten begynte. Vi satte oss på alle fire, og fikk beskjed om å legge pannen i

– Vår kjære instruktør sa det var god smerte, og at vi kom til å venne oss til det.

bakken og strekke armene så langt fram vi klarte. Vi trakk pusten dypt inn, holdt den noen sekunder og slapp den ut igjen. Plutselig bredte en intens og varm følelse seg i hodet og overkroppen. Var det yogaens kraft som hadde funnet meg?

De fleste stillingene vi var innom var relativt enkle, men noen av dem var hakket mer utfordrende med tanke på balanse, styrke og tøyelighet. I hver stilling brukte vi pusteteknikken vi hadde lært innledende, og instruktøren økte gradvis tiden vi skulle bruke på å trekke inn pusten og slippe den ut igjen. Pusten er en viktig måte å regulere stressnivået på, fikk vi høre. Jeg måtte si meg enig, og merket at fokuset på pusten gjorde meg mer avslappet. I bakgrunnen ble det spilt typisk yogamusikk, som kunne ha fått den mest energiske blant oss til å sovne på stedet.

Mot slutten av timen la vi oss strakt ut med ryggen ned mot matten. Volumet ble skrudd opp, og musikken ble mer intens. Vi fikk beskjed om å bruke pusteteknikken vi hadde lært, ikke tenke på noe, og

EKSAMENSYOGA

- Fokuserer på å avlaste stress.
- Tøyer ut belastede områder som rygg, nakke, og skuldre.
- Krever ingen tidligere erfaring med yoga.
- Tilbys på treningssentrene ved Idrettsbygget Gløshaugen og Portalen.
- Foregår minst én gang i uka fra midten av november til midten av desember.

ligge helt rolig på matten. Ironisk nok viste det seg at det å leke død var det vanskeligste med hele økten.

Verdt et forsøk

Når timen var over, satt jeg igjen med uttøyd muskler, og var mer avslappet enn da jeg kom. Likevel var ikke eksamensyoga den helt store a-ha opplevelsen jeg hadde forventet. Min sidemann var derimot helt i ekstase, og snakket om indre ro og velvære, ting jeg ikke helt kjente meg igjen i. Han var storforneymd og var sikker på at yoga var noe han kom til å prøve ved en senere anledning. Jeg foretrekker heller å ta noen pills og en runde Bezzewizzer sammen med gode venner for å koble av i eksamenstiden.

Økten hadde likevel ønsket effekt med tanke på at jeg fikk tøyd ut stive muskelgrupper, og koblet av. Er du ute etter en dypere opplevelse og mer avansert yoga anbefaler instuktøren å delta på en av de ordinære yogatimene SiT tilbyr. Eksamensyoga er likevel verdt et forsøk, og er du medlem av SiT Idrett fra før har du ingenting å tape. Det faktum at alle timene blir fullbooket viser at det er et tilbud studentene setter pris på. **UD**

D Se video av nyhetsjournalistene som prøver seg på eksamensyoga på dusken.no/video

YOGA

- Yoga oppstod i India ca. 600 år f.v.t.
- Nært knyttet til buddhisme og hinduisme.
- Forskjellige grener av yoga praktiseres.
- Fokuserer på det psykiske vel som det fysiske.

STRESSER NED: Instruktør Ebru Akman-Wrights eksamensyogatimer består av enkle yogastillinger, sammen med uttøying av belastede muskelgrupper.

MAGISKE FÆRGEPLYANTER

Glem tid og stress, og la deg
lokke inn i fargeleggingens verden.
Kanskje er det nettopp det som er
hemmeligheten til en A på
neste eksamen.

TEKST: Marie Lytømt Norum og Ragnhild Midtbo

FOTO: Linea Bancel

ILLUSTRASJON: Håvard Karlsen

Bare det å høre ordet eksamen gjør at blod- rene v re trekker seg sammen, og i den hektiske semesterinnspurten er det mange som kjenner at nervene begynner å spenne seg. Uten at man merker det er plutselig skuldrene et par hakk høyere, og prestasjonspresset og strykangsten tar overhånd. For å finne roen i eksamensperioden, har flere og flere funnet tilbake til barndommen og ryddet fargetusjene ut av skapet.

Salget av mindfulness-fargeleggingsb ker i bokhandlerforretningene har økt som aldri f r i løpet av det siste året. Først eksploderte salget av den klassiske boken *Den hemmelige hagen* av Johanna Basford, og i løpet av høsten har forlagene produsert flere og flere lignende bøker. Med ulike vanskelighetsgrader kan man velge og vrake mellom hva man vil fargelegge, om det er dyr, byer, små gavekort, eller store plakater. I tillegg har det kommet en ny type fargeleggingsbok med koder, hvor man ikke kan se hva resultatet blir på forhånd.

BEDØVELSESMIDDEL. Solveig Blomstr m Nordbø løfter koppen med kakao mot munnen, drikker en god slurk og ler mot oss.

– Ikke ta bilde mens jeg har krem på leppa, da.

Det er en mørk høstkveld i Trondheim og vi har slått oss ned ved et hj rnebord på en lun kafé. På bordet står tre store kopper med varm kakao og et påbegynt eksemplar av *Den hemmelige hagen* ligger oppslått. Boken er et blikkfang med sine detaljrike tegninger og vakre farger. Blomster, fugler, og trær brer seg utover sidene.

Solveig brukte fargelegging som metode for å t kle stresset som kom i forbindelse med innspurten på masteroppgaven hun skrev i religionsvitenskap i v r.

– Etter at jeg fikk boken i gave begynte jeg med en fast rutine. Jeg satte av et kvarter på kvelden hvor jeg fargela og hørte på rolig musikk. Det ble en slags meditasjon, nesten som et ritual for meg på slutten av dagen.

Hva er det med fargelegging som er så ned-stressende?

– Du slipper å fokusere på så mye, og samtidig blir du veldig fokusert på det du faktisk gjør. For min del tror jeg det er nettopp dette som er utslagsgivende. Musikken og tegningene roet meg ned. Jeg vet ikke hvorfor, men man blir så fokusert på det man gjør. Og så er det det visuelle med at det blir pent. Du sitter og halvveis skaper selv, og det er en fin følelse. Det høres jo litt sm spr tt ut å sitte og høre på «out-of-space»-musikk og fargelegge, men det har en helt merkelig beroligende effekt. Det var nesten som å ta et bedøvelsesmiddel første gangen jeg prøvde denne typen fargelegging.

Hun forteller med stor innlevelse og mye latter. For å virkelig understreke poengene sine bruker hun hendene. Man blir dratt inn i fortellingene hennes. Solveig tror fargelegging har blitt så populært fordi det er så enkelt og konkret.

– Det tar akkurat så mye tid du selv ønsker å bruke på det, og du kan gjøre det akkurat hvor du vil. Man slipper å forholde seg til så veldig mye. Du

POPULÆRT: Flere av vennene til Solveig holder også på med denne typen fargelegging. Dermed kan de sammenligne tegningene, og Solveig forteller at de blir overraskende ulike.

trenger ikke å lage et bilde helt fra bunnen, alt du trenger å tenke på er hvilken farge du skal ta på den neste blyanten. Samtidig føler jeg at jeg skaper noe når jeg fargelegger på grunn av at det er jeg som velger farger og legger fargen på bladet. Men jeg kunne jo aldri tegnet dette selv.

JUNGELTELEGRAF. Butikksjef Laila Bar  ved Ark på Trondheim Torg forteller at de som regel selger minst tjue fargeleggingsb ker hver dag. Det er omtrent like mange som de største litterære bestselgerne.

– Det er veldig overraskende at salget økte så raskt. Jeg tror det har gått en jungeltelegraf gjennom hele Norge. Jeg hører ofte kunder oppfordre hverandre til å prøve bøkene, og mange gir de bort i gaver, forteller hun.

Bar  har selv måttet teste ut dem ettertraktede fargeleggingsb kene.

– Når man først har begynt blir man avhengig, og da baller det på seg. Man får lyst til å teste ut flere og

flere farger og fargekombinasjoner. Jeg har opplevd nye sider ved meg selv, og blitt mer kreativ. Bøkene utvikler fargesansene, og man lærer seg å fokusere på en helt annen måte. Når man starter på en ny tegning f r man et mål om å bli ferdig f r kvelden er omme, og for å klare det må man stenge alt annet rundt seg ute.

Alt fra ungdomsskoleelever til pensjonister er ivrige k pere av bestselgerne, men foreløpig er det ingen tvil om at de er mest populære blant den kvinnelige delen av befolkningen.

– Det bør nok komme mer maskuline fargeleggingsb ker snart, sier butikksjefen med et smil.

DIGITAL DEMENS. I dagens samfunn er det flere og flere som blir slitne og utbrente av å føle at tiden ikke strekker til, og som en reaksjon på dette har stadig flere oppdaget hemmeligheten bak mindfulness. Mindfulness har nemlig hatt en påvist effekt på mange kliniske sykdommer. En dansk forskningsgruppe har analysert hjerneskanninger og tatt målinger av hjerneaktiviteten for å finne ut hvordan mindfulness påvirker hjernen. Forskningsgruppens resultat er at mindfulness kan være et verktøy for å nå pasienter som ikke kan hjelpes på andre m ter, skriver Forskning.no.

Ifølge nevropsykolog i Bertrand AS, Tomas Myklebust, er det primært to mekanismer som bidrar til at mindfulness har effekt. Den ene er når man fokuserer på avslapning og pust, og det handler om å roe ned og fjerne all form for stimulering. Den

REAKSJON: Solveig Blomstr m Nordbø tror trenden med mindfulness kan være en reaksjon på presset man alltid har rundt seg i dagens samfunn.

andre formen er når man fokuserer på konkrete arbeidsoppgaver, som for eksempel fargelegging.

– Fargeleggingsb kene er så kompliserte og detaljerte at de krever full konsentrasjon. Det gir mestringsfølelse å klare å fokusere så mye på en oppgave, og da glemmer man tid og stress. Plutselig oppdager man å være så dypt inn i tegningen at man ikke aner om man har sittet i fem minutter eller to timer. Fargelegging kan derfor føre til at man glemmer unødvendige bekymringer.

Psykologen tror at fargeleggingstrenden er et symptom på tiden vi lever i, hvor vi døgnet rundt blir utsatt for teknologisk stimuli. Han bruker begrepet «digital demens» for å forklare risikoen med at vi alltid er så tilgjengelige.

– Vi tar oss ikke tid til å bearbeide alle inntrykene vi får gjennom det digitale, og derfor fester ikke informasjonen seg til hjernen. I tillegg blir vi slitne og stressa over den konstante strømmen av informasjon.

ØDELEGGER HUKOMMELSEN. Ifølge psykologen er det ingen tvil om at helsefarene ved å stress kan være svært skadelige på lang sikt, og at stress representerer mange av samfunnets farligste helseplager. Helsefarene kan være like alvorlige som ved røyking, og stresser man mye nok over lengre tid kan det i verste fall føre til hjerteinfarkt.

– Det er faktisk sant at man kan «stresse seg i hjel». Når man stresser er kroppen i en konstant mobiliseringstilstand, og man tar nytte av de samme reaksjonene som man f r under ekstremsituasjoner. ►

I slike situasjoner produserer vi hormonene kortisol og adrenalin. Da strammer vi musklene, hever skuldrene, hjertet vårt slår fortere, vi svetter, og øynene sperrer seg opp. Dette sliter ut kroppen, og da vil den ikke vare like lenge som hvis man slapper av og koser seg litt.

I tillegg svekkes immunforsvaret når vi har store mengder av kortisol i kroppen, og vi er derfor mer utsatt for å pådra oss sykdommer og infeksjoner. Det er også bevist at stress fører til at hukommelsessenteret i hjernen skrumper inn.

— Når vi går over lang tid og føler oss stressa, har vi ikke den roen og oppmerksomheten som gjør at vi klarer å huske ting.

Psykologen sier at stress kan være en reaksjon på at man føler at man ikke klarer å strekke til i hverdagen. Han tror at mye stress kan unngås hvis man er flink til å skape seg selv en opplevelse av å ha kontroll på egen hverdag.

— Når man er stressa kan én eksamen oppleves som forskjellen mellom liv og død, forteller han.

MÅ TRENE FOR Å FÅ EFFEKT. Myklebust mener at fargelegging kan være en god måte å trene på å være til stede i øyeblikket, og kun holde fokus på én oppgave. Likevel tror han ikke at man vil oppnå den magiske effekten allerede første dag man tar fram fargestiftene.

— Det kreves en del trening for å klare å konsentrere seg så mye om en oppgave at man får en effekt ut av det. Det tar tid å lære seg hvordan man skal koble av. Man må finne et sted man ikke stadig blir forstyrret og bestemme seg for å kose seg i en halvtime.

Fargelegging kan gi deg ro og avslapning i øyeblikket du fargelegger, men Myklebust tror også at det kan ha andre positive effekter.

— Gjennom fargelegging trener man opp evnen til å jobbe fokusert, og det kan ha en god effekt med tanke på blant annet studier, idrett, og jobb.

Han mener også at fargelegging kan ha gunstige effekter for de som blir lett stresset av konkrete situasjoner. Ved å ha et bevisst fokus på det, kan fargeleggingsoppgaver ha overføringsverdi til andre areanaer, for eksempel redsel for å ta heis eller snakke foran store forsamlinger.

— Hvis du trener opp fokuseringsevnen din gjennom fargelegging, kan det hende du blir bedre til å fokusere når du er i den situasjonen som stresser deg. For eksempel kan du bli bedre til å fokusere på deg selv og hva du sier mens du holder foredrag, i stedet for å bekymre deg over hva publikum tenker.

Det høres jo litt småsprøtt ut å sitte og høre på «out-of-space»-musikk og fargelegge, men det har en helt merkelig beroligende effekt.

SOLVEIG BLOMSTRØM NORDBØ

Gjennom fargelegging trener man opp evnen til å jobbe fokusert, og det kan ha en god effekt med tanke på blant annet studier, idrett, og jobb.

TOMAS MYKLEBUST

SKRUMPE INN: Nevropsykolog Tomas Myklebust forteller at hukommelsessenteret i hjernen skrumper inn når man stresser for mye. Han tror at fargelegging kan være et godt tiltak for å bli bedre til å fokusere og konsentrere seg.

BLOMSTER, FUGLER, OG TRÆR. Solveig blar gjennom sine egne tegninger i fargeleggingsboka. Det er bittesmå blomster, fugler, og trær. Feltene det skal fargelegges innenfor er smale, og det er ingen tvil om at det kreves konsentrasjon for å ikke fargelegge utenfor de tynne strekene.

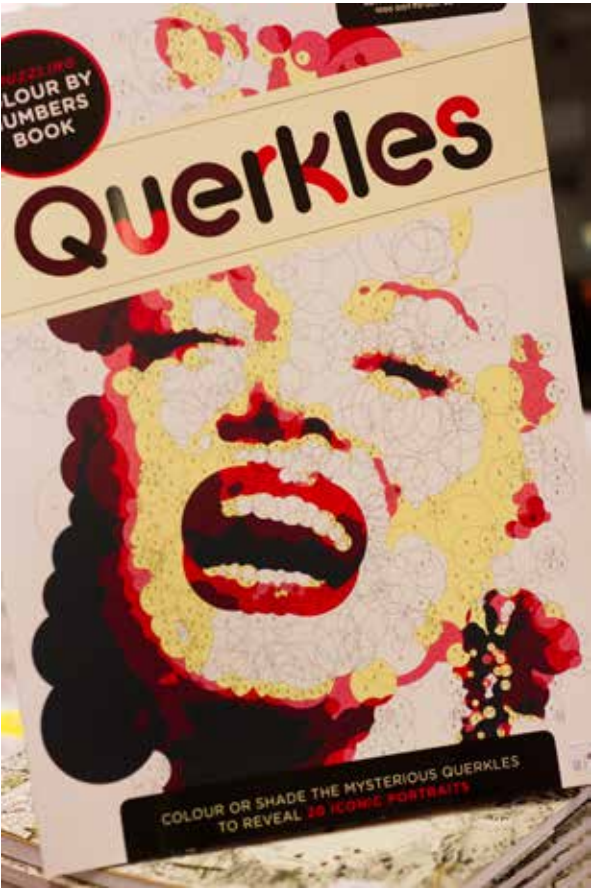
— På en måte tror jeg trenden kan være en reaksjon på tiden vi lever i. De siste årene har det blitt mer og mer fokus på aktiviteter som hjelper deg til å fokusere på deg selv, men samtidig ikke være egoistisk. Nå er det tillatt å være selvsentrert, samtidig som det forventes mye av oss.

Er fargelegging noe du vil anbefale til andre studenter?

— Ja, absolutt. Det er verdt å teste. Man er jo ikke nødt til å kjøpe ei sånn bok heller, det finnes ark du kan skrive ut fra internett. Jeg har også sett slike fargeleggingsbøker som går på det faglige. Ei venninne av meg, som går fysioterapi, kom hjem fra skolen med ei fargeleggingsbok hvor anatomi er det man skal fargelegge – kroppsdeler, muskler, og sener. Hvor du skal lære anatomen ved å fargelegge rett og slett.

Rundt oss summes det fortsatt over kaffekopper og ølglass idet vi bryter opp fra bordet vårt. Vi tar farvel, og det siste Solveig sier idet vi skilles er i kveldens temas ånd

— Nå må jeg nesten hjem og fargelegge litt, bare fordi det er så koselig. **UD**

Retrobonanza

TEKST: Benedikt Javorovic

FOTO: Magne Haneberg

Med en lidenskap for gamle musketter og Star Wars-figurer flokket entusiaster seg til Trondheim spektrum for samlermesse.

Lørdag 7. november var det duket for messe i Trondheim spektrum. Her skulle det selges alt mulig av gamle skatter og skrot. Antikk-, retro- og samlermessa startet klokka 10.00 på formiddagen, og det tok ikke lang tid før menneskene strømmet på. Allerede rundt 12.00 er det pakket med folk i alle aldre som har kommet for å se på salen med det rare i. Tett i tett står bodene fylt med ting og tang.

Har du lyst på et 200 år gammelt sverd? Kanskje en gammel sekstant produsert for Royal Navy, brukt til å måle vinkelen mellom himmellegemer og horisonten for å orientere seg på havet. Kanskje leter du etter en gammel klokke, noen postkort, eller gamle bøker. De kuleste tingene har dessverre en prislapp som får en fattig student til å stirre halvskremt ut i lufta, for å så forsiktig legge gjenstanden rolig ned igjen. Det er ikke helt for alle, og som en annen besøkende sa:

— Det er gøy å se på, men jeg kommer nok ikke til å kjøpe noe.

FIGURER FRA EN GALAKSE LANGT, LANGT UNNA. De fleste som har kommet for å selge sine ting er i pensjonsalderen. Det er nok ikke overraskende at antikkemessa ikke er det hippest stedet å være på denne lørdagen. Men én mann skiller seg ut fra resten: Mads Falmår selger Star Wars-figurer og trekker nok ned aldersnittet betydelig.

— Dette kommer fra min egen samling, det er veldig trist å skulle kvitte seg med dem.

Bordet han har foran seg er dekket av kjente og kjære Star Wars-karakterer, og til og med en stormtrooper-hjelm. Noen av figurene er litt mer obskure, sannsynligvis ikke noen de fleste ville huske. Det er disse som virkelig går for store penger.

— For drevne samlere kan noen av de jeg har gå for 10 000 kroner. De kan være såpass sjeldne at det bare finnes et titall i verden. Og hvis de finnes i original innpakning så er de selvsagt verdt enda mer, forklarer Falmår.

Han forteller at samlermiljøet for Star Wars-figurer ikke er stort, men lidenskapelig. De fleste i området visste på forhånd at Falmår skulle selge figurene sine, og møtte opp ved åpningstid for å få tak i akkurat den figuren de ville ha.

— Så langt er jeg veldig fornøyd, jeg har allerede solgt for noen tusen. Det er den første messa jeg har vært med på, så jeg var ikke helt sikker på hvordan det kom til å gå, sier han.

RETRO, IKKE ANTIKK. Så går letinga etter noe annet spennende å se på. Det er store mengder med gammelt bestikk og kopper og kar som du kunne funnet på din nærmeste Fretex. Eller kanskje er det skatter som trenger et trent øye for å settes pris på. Bokstavelig talt. Det virker i hvert fall ikke som de mest populære tingene å inspisere, skal man tro folkemengden.

I en av bodene, med en gammel øl-reklame hengende på veggen, står Kirsti Sandbu. Hun har kommet langveisfra. Med fullpakket bil har hun kjørt de 3,5 timene fra Otta. Der driver hun lokalbutikken Rondane brukt og antikk. Men i dag er det ikke antikk som gjelder.

— Det jeg selger her er nok mer retro. For at noe skal være en antikvitet bør det i hvert fall være hundre år gammelt. Mye av det jeg har her er nostalgiske minner fra min egen tid, det er ting man har hatt lenge som man blir glad i. Det er gøy å drive med, så jeg har overskudd til butikken selv om jeg er pensjonert, sier Sandbu.►

GAMMELDAGS: Retro eller antikk? Man trenger ikke å være ekspert for å vite forskjellen

Hun regner seg selv som samler. Det kan bli litt fullt i huset, men det skader ikke så lenge man liker tingene man har. Hun er stadig på utkikk etter nye ting å legge til samlinga, men på en messe som denne er det kun forretninger som gjelder.

— På slike messer samler alle på forskjellige ting, det er ikke så mye fellesskap mellom forskjellige samlere, sier hun.

BARE ÉN AV MANGE I LANDET. Etter å ha gått rundt på messa en stund har man funnet det meste som er verdt å se. Det er mye fint, mye rart, men også ganske mange mindre spennende gjenstander. Bøker som ikke ser spesielt gamle ut falmer liksom litt mot en gammel muskett på noen hundre år. Men er arrangementet egentlig noe mer enn et stort loppemarked med 80 kroners inngang? En ting som er uten tvil er at folk bare strømmer på, og det virker som om de fleste i hvert fall finner noe spennende i løpet av besøket.

Arrangementet er satt opp av Kanalbruket, som arrangerer lignende messer over hele landet. Leder Wenche Hellum mener det alltid er mange skatter å finne, og synes også Falmårs Star Wars-figurer er et friskt pust. Ifølge henne har det allerede vært flere hundre besøkende innom.

— Så langt har vi vært veldig fornøyd med besøkene, og det virker som om folk koser seg. Vi arrangerer messe i Trondheim to ganger i året, og dette er langt ifra en av de største vi arrangerer på landsbasis, så det er tydelig at det er populært, sier hun.

Ifølge Hellum er det mange av de samme selgerne som deltar på messene. Og mange, som Kirsti Sandbu, reiser flere timer for å være med. Selv samler Hellum mest på gamle hagebøker.

— Akkurat nå har jeg vel samlet alt jeg får plass til hjemme. Jeg vil ikke fylle huset helt heller, det er fint å ha litt plass å leve på. **UD**

Neste messe i Trondheim er 9-10. april 2016

SKATTER OG SKROT: Ser du noe du har lyst på? Vær på utkikk etter neste samlermesse.

De tre første:
THURSTON MOORE BAND
BENDIK
ASTRID S

Den tiende utgaven:
Torsdag, fredag & lørdag.
En dag ekstra.
Tre ganger så gøy.

Et begrenset antall festivalpass
med studentrabatt er tilgjengelig nå.

pstereo.no

PSTEREO

TRONDHEIM, MARINEN, 18.,19. og 20. AUGUST 2016

Om høsten og forgjengeligheten

TEKST: Marius Flatås

ILLUSTRASJON: Christian Hokaas

Den vakreste høsten jeg har opplevd på mine tre år i Trondheim er over. De rødgule bladene har falt på bakken og oppløses sakte i sølepytter, og travle mennesker trækker over dem. Høsten gir en følelse av ambivalens, en glede over naturskjønnheten, men samtidig en melankoli over det høsten innleder. Vinteren hilser det grønne og levende velkommen med et kaldt og dødelig håndtrykk.

Årstidenes syklus er en uendelig bevegelse som vi er bundet av. Men endring kan være en problematisk størrelse for mennesker. Hjernene vår henger igjen i det gamle, mens livet har gått videre. Livets smerte er avstanden, eller avgrunnen, mellom forestillingene våre om verden og verden slik den er.

I 1916 skrev Sigmund Freud et essay kalt *Vergänglichkeit*, om en spasertur i et vakkert alpelandskap sammen med den unge og berømte poeten Rainer Maria Rilke. Det var en nydelig sommerdag, blomstene strålte og sommerfugler danset over de grønne enge. Men Freuds kompanjong var likevel sorgfull. Han beundret landskapet rundt ham, men uten glede. Han visste at alt om ikke lenge ville visne hen i møte med vinteren. Naturens forgjengelighet gjorde at den forekom ham verdiløs. Hvordan kan man elske noe som uunngåelig er dømt til å forsvinne?

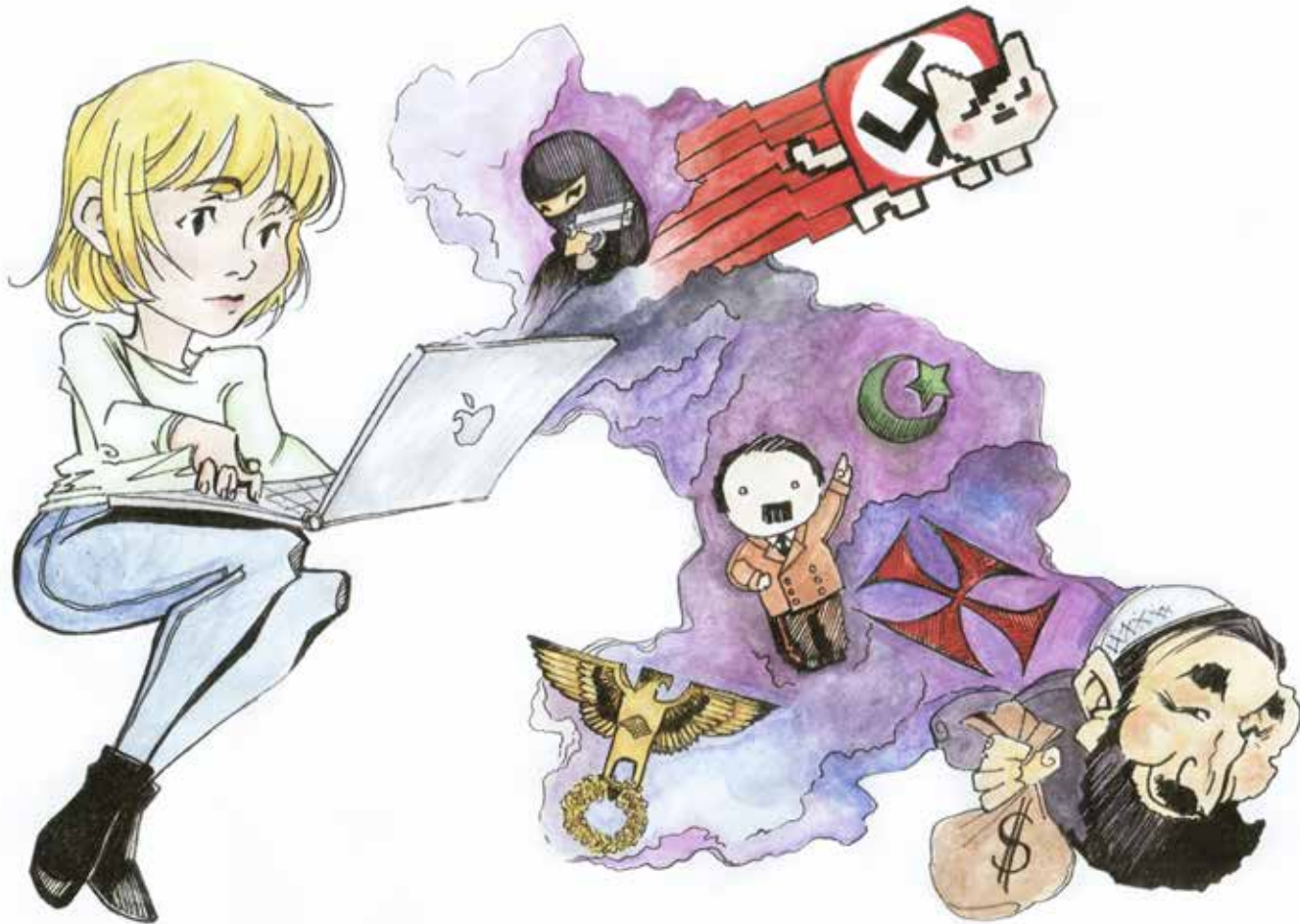
Sett på den mest pessimistiske måte er livet kanskje en lang rekke av tapte øyeblikk som aldri kommer tilbake. Et par år

før Freuds essay, kom romanen *På sporet av den tapte tid* ut. Forfatteren Marcel Proust ville her formidle opplevelsen av tiden som flyter av sted, og hvordan minner plutselig dukker opp i oss, og tar oss med på en indre reise. Romanen regnes som en av de mest betydningsfulle, og samtidig uleselige, i den vestlige litteraturhistorien.

Minnene kan kanskje redde oss fra forgjengelighetens fengsel. Våre minner sitter ennå i oss et sted, som gjenværende fragmenter av det for alltid tapte. Det å huske tilbake, å erindre, kan være som en vandring på hukommelsens kirkegård. Hver gravstein står som et monument for en lengst svunnet hendelse. Den gangen da din store forelskelse avviste deg. Eller øyeblikket på en hyttetur, da den røde kveldssolen stille forsvant ned bak skogen og fjellene. Identiteten vår er summen av alle minnene våre. Som små mineraler bygger de den psykologiske identitetens skjelett.

Sigmund Freud så ikke på forgjengeligheten som et problem. Alle tings tilmålthet og skjørhet bidrar faktisk til å øke dets verdi. Freud mente at evnen til å elske det forgjengelige er selve kjennetegnet på psykologisk sunnhet.

Det forgjengelige er det mest verdifulle. Om morgenen når tåken brytes opp av de første solstrålene. Studietiden når den gang vil virke som et fjernt blaff i tidens løp.

ILLUSTRASJON: Inger Sidonia Krøjci

Når dumskapen deles

Det er mye idioti å finne på sosiale medier, men på toppen av lista er den totalt ukritiske delingen av fremmedfiendtlig innhold.

KOMMENTAR

TONJE JACOBSEN
Journalist

De fleste av oss har gjentatte ganger fått høre hvor viktig kildekritikk er på skolen. Det blir innprinta at man må passe på at kilden man henter informasjon fra er pålitelig. Derfor overrasker det meg at så mange virker fullstendig blottet for kritisk sans og tilsynelatende tar enhver opplysning på internett for god fisk, for så å videreformidle det i sosiale medier.

Den siste tiden har nyhetsstrømmen på min Facebook i stadig økende grad bestått av innlegg som «forteller den ubehagelige sannheten» om innvandring i Norge. Enten det er bilder med pålagt tekst eller lenker til nyhetssider, så påberoper de seg rollen som formidler av en virkelighet de mener folk flest ikke vil se. Det er skremmende å se hvor mange som ukritisk deler hva som helst så lenge det underbygger deres smålige meninger.

Disse såkalte nyhetssidene mener den virkelige pressen framstiller et ensidig bilde av hendelser knyttet til innvandring og kriminalitet. De tar på seg den storsinnede oppgaven å rette opp i det «skjeve bildet». Dette gjør de ved å være en totalt ubalansert formidler av nyheter der innvandrere kommer dårlig ut. Litt research gjør det klart at sakene gjerne har utgangspunkt i faktiske hendelser, men historien

En slager er å ta video og bilder fullstendig ut av kontekst og presentere dem som bevis for en helt urelatert hendelse.

som formidles har gjerne forandret seg en del siden de ble publisert i andre medier. Faktafeil er det flust av, og det virker umulig å finne kilder for store deler av informasjonen. En slager er også det å ta video og bilder fullstendig ut av kontekst og presentere dem som bevis for en helt urelatert hendelse.

At disse sidene får drive på som de gjør er synd, men det som virkelig utgjør et problem er at folk ikke evner å skille dette fra profesjonell journalistikk. Når disse artiklene framstilles som sannhet, gir det gro-

bunn til holdninger som kan gjøre stor skade: «Se her ja, her ser dere hva som skjer når vi tar imot så mange flyktninger» får støtte fra en nyhetssak som viser at kriminalitet har skytt til værs etter innvandring. Noe som ikke er tilfelle ifølge Statistisk Sentralbyrå.

Statuser, lenker og bilder deles på høygir, tilsynelatende uten en tanke på hvorvidt innholdet er sant. Det skal selvfølgelig være rom for de kritiske stemmene også, men et minstekrav må være at opplysningene man sprer rundt seg er reelle. Ingen er tjent med at hva som helst framstilles som sannhet i sosiale medier. Verken de som deler, de som blir omtalt, eller de som står på andre siden av diskusjonen.

Kritisk sans for det en ser og hører er essensielt om man skal være et opplyst menneske med et nyansert og korrekt bilde av verden. Neste gang du tenker å dele fremmedfiendtlig innhold i sosiale medier, kan det være greit å ta et steg tilbake og tenke seg om. Deler du pålitelige opplysninger eller propaganda? Bidrar du til saklig diskusjon eller fremmedfrykt og hat? Om falske fremstillinger og ensidige gjengivelser er alt du har for å underbygge dine poeng, er det kanskje på tide å ta et oppgjør med egne holdninger.

Skippertak: unngå katastrofe

Rådgiveren, helsesøsteren, og selvhjelpsforfatteren gir deg oppskriften på å gjennomføre et skip-

TEKST: Eirik Vågeskar ILLUSTRASJON: Nora Birgitte Johansen

Like sikkert som at butikkene brått oversvømmes av juledekorasjoner mot slutten av november, er det at lesesalene samtidig, og like plutselig fylles av studenter. Kanskje er du en av dem som bare er på lesesalen for å repetere. I så fall: bra for deg. Men ikke skryt av det til resten av oss: Vi som ikke kan noen ting og lurere på hvordan vi kommer oss levende ut av alt sammen.

Utenom å overgi seg til skjebnen er det eneste alternativet et klassisk skippertak. Men hvis man er av typen som ikke klarte å følge studieplanene i utgangspunktet, er det stor sjanse for at planen om et skippertak også rakner. Derfor har vi tatt en prat med flere mennesker som innehar kompetanse på området og samlet tipsene i en skippertaksguide.

Motivasjon: Det er aldri for sent. Studentsamskipanden i Trondheim (SiT) arrangerer kurs i alt fra stressmestring til presentasjonsteknikk. Avdelingsleder Marianne Ingeborg Karlsen i SiT Råd mener det aller viktigste for å få til et skippertak er en positiv innstilling.

— Fokuser på at det er spennende å se hvor mye du kan lære i løpet av få dager. Ikke tenk på ting som at du skulle startet for lengst eller ikke kan få det til, sier hun.

Nikolai G. Høibo er en av forfatterne bak selvhjelpsboken *Toppkaraktersystemet*, som skal lære «vanlige» studenter å bli «superstudenter». Han deler Karlsens syn på at man ikke bør gi opp.

— Det er aldri for sent å lære nok til å bestå eksamen. Jeg har opplevd flere ganger at studenter har fått innsikten som skal til for å bestå bare minutter før en eksamen, sier han.

En som har hatt en slik opplevelse er psykologiprofessor Leif Edward Kennair ved NTNU.

— Visse skippertak var nødvendige for at jeg skulle bli psykolog. På en avgjørende eksamen fikk jeg faktisk spørsmål om stoff jeg ikke hadde lest før rett før jeg gikk til eksamenslokalet, sier han.

Et stressfylt skippertak er ikke utelukkende negativt, mener Kennair.

— Noen liker det jo: Presset, rutinene, nattarbeidet, kaffen og sjokoladen. Og merkelig nok studeringen, som de med større effektivitet kunne ha spredt utover semesteret.

Under lesingen: Fjern distraksjoner og ta pauser. Om motivasjon var alt som skulle til for å lese bra, hadde Facebook-nyhetsstrømmen neppe vært et like vanlig syn på lesesalen. Høibo mener at man ikke kan satse på viljestyrken for å unngå fristelser.

— Superstudenter anerkjenner at å bruke viljestyrke er utrolig vanskelig. I stedet gjør de seg bevisste på hvilke distraksjoner som finnes og finner metoder for å unngå disse.

Høibo anbefaler også at man har en klar strategi for lesingen.

— Første steget i strategien er å innse at ikke alt er viktig til eksamen. Du rekker ikke å komme gjennom alt uansett, sier han.

Karlsen i SiT råd har en tommelfingerregel for prioritering.

— Det forelesere tar opp i forelesninger skal på topp på prioriteringslista.

For å bruke dagen mest mulig effektivt, råder Karlsen en til å gi hjernen nok pauser:

— Legg opp dagene i økter, for eksempel tre økter på førti minutter med en pause på fem minutter mellom hver. Etter de tre øktene kan man ta en halvtimes pause, så er det på'n igjen. Du kan ha lange arbeidsdager, men hvis hjernen streiker utpå kvelden, tar du deg fri og har nyladet hjernen dagen etter, sier hun.

Kosthold: Forbli rolig og fortsett som før. Et råd som går igjen hos alle er å få nok søvn og å spise variert. Helsesøster Renate Johansen i SiT har mange kostholdsråd til skippertaksstudenter.

— Kroppen trenger de samme næringsstoffene i eksamensperioden som ellers, så en trenger ikke gjøre store endringer i kostholdet, sier hun.

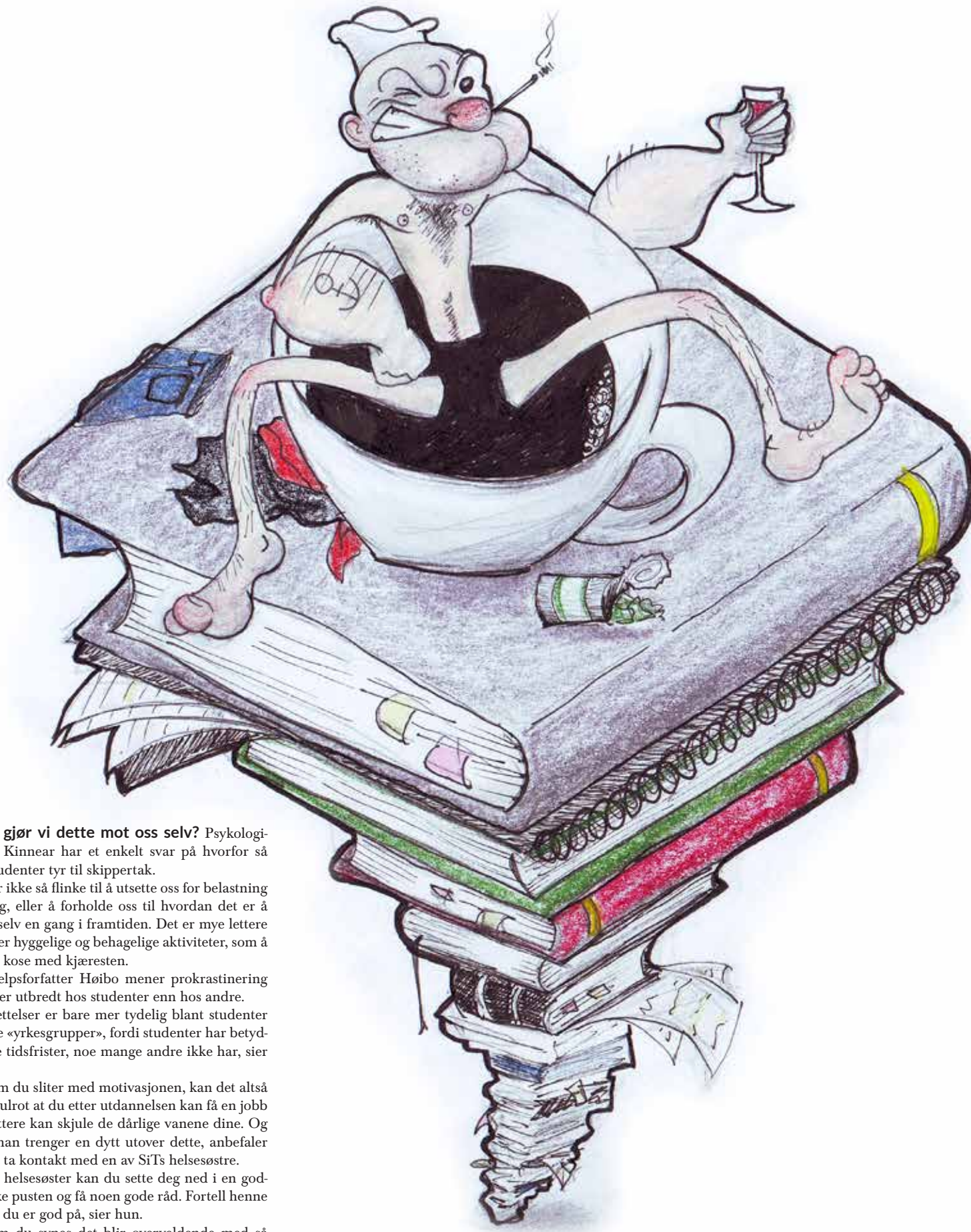
— Helsedirektoratet oppfordrer til å ha et variert kosthold med mye grønnsaker, frukt og bær, grove kornprodukter og fisk, og begrensede mengder bearbeidet kjøtt, rødt kjøtt, salt og sukker, sier Karlsen.

Vi spør Johansen om hva man bør gjøre dersom man først skal «synde» og spise noe raskt.

— Salat med linser eller fisk er ett alternativ. Man kan også velge pizza med grov bunn eller bakt potet med tilbehør. Husk at man ikke dør av å spise en usunn hamburger i ny og ne, men man bør planlegge kostholdet i eksamensperioden. Prøv for eksempel å lage middag på rundgang med venner eller å lage store måltider og spare restene i fryseren, sier hun.

Både avdelingslederen og helsesøsteren i SiT mener frokost er viktig for en god arbeidsdag. Høibo har et mindre tradisjonelt råd man kan prøve.

— For å bli ekstremt fokusert, kan man droppe frokosten og drikke en halvliter vann idet man våkner. I løpet av de neste to timene drikker man en halvliter til. Deretter drikker man 1 - 2 kopper kaffe før man spiser første måltid ved lunsjtider, sier han.

Hvorfor gjør vi dette mot oss selv? Psykologiprofessor Kinnear har et enkelt svar på hvorfor så mange studenter tyr til skippertak.

— Vi er ikke så flinke til å utsette oss for belastning og ubehag, eller å forholde oss til hvordan det er å være oss selv en gang i framtiden. Det er mye lettere å gjøre mer hyggelige og behagelige aktiviteter, som å feste eller kose med kjæresten.

Selvhjelpsforfatter Høibo mener prokrastinering ikke er mer utbredt hos studenter enn hos andre.

— Utsettelse er bare mer tydelig blant studenter enn andre «yrkesgrupper», fordi studenter har betydningsfulle tidsfrister, noe mange andre ikke har, sier han.

Dersom du sliter med motivasjonen, kan det altså være en gulrot at du etter utdannelsen kan få en jobb der du lettere kan skjule de dårlige vanene dine. Og dersom man trenger en dytt utover dette, anbefaler Karlsen å ta kontakt med en av SiTs helsesøstre.

— Hos helsesøster kan du sette deg ned i en godstol, trekke pusten og få noen gode råd. Fortell henne gjerne alt du er god på, sier hun.

Dersom du synes det blir overveldende med så mange tips så husk: Alt i alt kommer man lengre med å lese enn å ikke lese og lengre med å spise enn å sulte.

Kapitalismens absurditet

26 år etter Berlinmurens fall viser utstillingen *Kapitalistischer Realismus* hvordan det fortsatt ligger et kapitalistisk jernteppe over våre sinn.

TEKST: Idunn Saltnes Skjerdingsstad FOTO: Hans Fredrik Sunde

Det er en politisk utstilling som møter oss på TKM Gråmølna. Utenfor bygget er seks deler av Berlinmuren satt sammen til et kunstverk. Vi er ikke lenger i Trondheim, vi er transportert til etterkrigstidens Berlin.

Kapitalistischer Realismus er en sammensatt utstilling med bidragsyttere fra hele Europa. Lokalet til Trondheim Kunstmuseum er lyst og åpent. På veggene henger alt fra fotografier av tomme landskap til frimerker med portretter av kjente statsledere, blant dem Hitler. Også absurde og surrealistiske bilder og trykk har funnet veien til utstillingen. Det er tre hovedrom der temaene kan beskrives som nakenhet og kropp; forholdet mellom mennesket, naturen og den nye teknologien; og til sist, politiske budskap servert på absurde silketøykk.

Ettersom man beveger seg gjennom utstillingen, blir det tydelig at det ligger politiske budskap bak alle bildene. De tomme landskapene er ikke lenger tomme, de er ispedd kontemporære tv-apparater og kjøkkenmaskiner. Kjedelige bilder blir plutselig symboler på kapitalismens og materialismens inntog i folks hverdag. For ikke å glemme kommunismens og de revolusjonæres tanker om hvordan verden skulle

se ut. Det er særlig ett bilde som skiller seg ut her. Det viser en by som halvveis er skjult under et teppe. Jernteppet. Det er altså ikke bare kapitalismen som har gjort noe med samfunnet vårt. Spor etter de røde kommunistene er også å finne.

.....
Dette er utstillingen som drar ned det kapitalistiske samfunnet fra sin høye hest.
.....

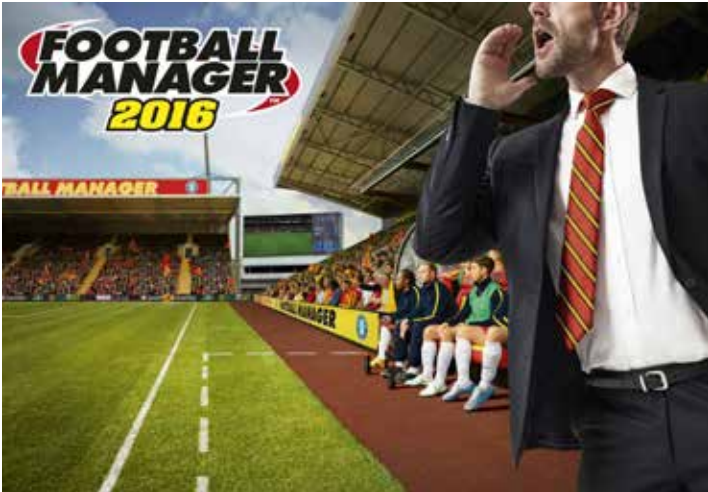
Etter besøket på TKM Gråmølna er det spesielt denne rødfargen som har brent seg inn i minnet. Fargen er som kjent forbundet med revolusjon og opprør, og det er nettopp det den symboliserer her også. Gjør motstand, utrett en forskjell, ikke bare sitt på stolen og klag over alt som skjer rundt deg, roper den mot oss når vi går. Ett av silketøykkene viser en gjeng mennesker som bærer med seg et rødt flagg. Flagget er det eneste som ikke er laget i nyanser av grått, det røde flagget skjærer oss i øynene. Bilder osar av opprør.

Det er en tydelig politisk utstilling, som blir understreket av Berlinmuren som står utenfor bygget, signert billedkunstner Lars Ø. Ramberg. De ulike

kunstverkene får deg til å tenke over hva kapitalismen egentlig har gjort med samfunnet vårt. Har vi egentlig fått det bedre med tiden, eller skulle vi ha gjort mer med forholdene rundt oss? Det er ikke svar å finne her, du må selv bevege deg inn i universet til *Kapitalistischer Realismus* og oppdage det på egenhånd.

Tross det «streite» politiske budskapet, er det mange populærkulturelle referanser å finne. Frimerker med Mao og Hitler, og injeksjoner med Botox er også å oppleve rundt om i lokalet. Velger du å ta deg en tur hit, er det bare å nyte flyten av kulturell kapital.

Det er en flott og tankevekkende utstilling TKM Gråmølna har satt opp. Er du politisk interessert, og glad i å betrakte kunst, vil jeg virkelig anbefale *Kapitalistischer Realismus*. Er du mindre glad i politisk kunst, og mer opptatt av eksperimentelle og absurde verker, ja, da er utstillingen noe for deg også. Det er et komplekst og variert kunstuttrykk, som passer for alle som brenner inne med et aldri så lite engasjement for det samfunnet vi er en del av i dag, og som vil se hvordan kunstnere opp gjennom tidene har kritisert samfunnet vårt.

Football manager-serien har tøffet sin vante gang siden *Championship Manager* i 1992. Spillet forsøker å la deg realistisk simulere livet som hovedtrener og manager for en fotballklubb. Du styrer treninger, kamper, henter spillere, og holder pressekonferanser. Du kontrollerer rett og slett alle aspektene rundt en klubb. Akkurat det gjøres godt i dette makesløse tidssluket.

Football Manager 2016 (FM16) er en veldig god videreføring av en lang og ærefull tradisjon. I senere tid har serien fokusert på å gjøre detaljstyringen av klubben din mer strømmelinjeformet. Det har blitt lagt større fokus på en mer grafisk forklaring av taktikk og treningsoppsett, og det er nå enklere å detaljstyre uten å forдумme spillet. Nettopp dette gjør det mindre avskrekkende for nye spillere. Man får godt med hjelp, samtidig som det er mye som er selvforklart.

Men de av oss som har brukt et par tusen timer på *Football Manager* trenger ikke å bekymre seg for at det har blitt for enkelt. Det er fortsatt en rekke justeringer og detaljer du kan fordype deg i. Treninger planlegges på ukebasis og før kamper, og kontrakter og overganger har blitt mer realistiske. Spillerroller har i denne utgaven mest å si, og komposisjonen av ulike roller er viktigere enn forma-

Sømløs simulering

Med den siste utgaven av *Football Manager 2016* har vi fått en flott og moderne manager-opplevelse som kommer til å stjele flere timer av livet ditt.

TEKST: Mathias Kristiansen FOTO: *Football Manager 2016*

sjonen, noe som passer bedre til dagens fotball da formasjoner ofte er flytende. Bare det at spissløse formasjoner er inkludert i de forhåndsdefinerte taktikkene viser at spillet tilpasser seg den flytende, offensive fotballen som blant annet Guardiola er fan av.

Så hvem som helst kan fortape seg i bunnløse planer, overgangsskandaler, og feider med hårsåre managere (Mourinho er en like stor dust i spillet som i virkeligheten). Glasuren på kaka er småting som at man kan lage sin egen manager-avatar og designe sin egen klubb. Slike personaliseringer av spillet er hyggelige, men gir ikke spillet så mye mer. Det tar heldigvis ikke fokuset vekk fra det som virkelig betyr noe: At du er en ekte manager, uavhengig om tiden strekker til.

SI Games har sluppet den sterkeste utgaven av *Football Manager* siden 08/09-versjonen. De har funnet en god balanse mellom den kompliserte detaljstyringen og de actionfylte, hårrivende oppgjørene. Om du irriterte deg over at Høgmo startet Söderlund, og påstod at du kunne bedre, så trenger du bare å starte din egen karriere i *Football Manager*. Kanskje du er den rette til å ta oss til EM-sluttspill?

Digital fargelegging

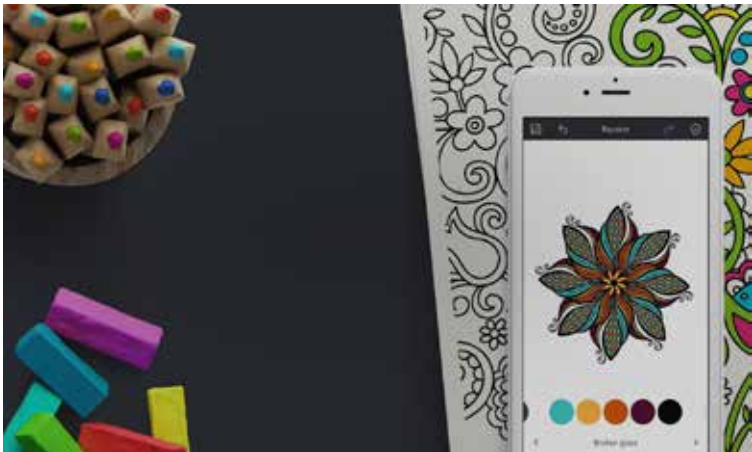
I disse dager er fargelegging i vinden som aldri før, og alle ser ut til å kaste seg på mindfulness-bølgen. Men appen Recolor klarer ikke helt å gjenskape det digitalt.

TEKST: Maria Lund Krogstad FOTO: Recolor

I appen har du til å begynne med et begrenset utvalg av bilder å fargelegge. Her finner du bilder med hvert sitt tema, som for eksempel blomster eller fisker. Vil du ha flere bilder må du kjøpe det, noe som koster 29 kroner i uka. Bildene man har tilgang til uten å betale var nok for meg, da det gir et variert nok utvalg.

Til å begynne med sleit jeg med å få fargelagt akkurat der jeg ville. Da jeg forsto at man kunne zoome inn på bildene ble det straks mye enklere, og selv om du mister helhetssinntrykket når du zoomer gjør det at det er veldig enkelt å fargelegge i små områder.

Det beste med denne appen er at det er mange farger å velge i, uten at du må gå rundt med en million tusjer slik du må om du har en fysisk bok. Dette gjør det enkelt å fargelegge hvor som helst og når som helst. Det går også veldig raskt å fargelegge, siden fargene fylles inn umiddelbart når du trykker der du vil ha dem i stedet for at du må bruke tid på å fylle det inn selv. Dessverre mister det en del av sjarmen når alle fargene er fullstendig innenfor linjene og helt jevne.

I tillegg er fargene satt sammen i sett, slik at om du bare bruker farger fra et fargesett passer de godt sammen. Slik slipper du å tenke så hardt over hvilke farger som kommer til å se bra ut sammen til slutt. Om du likevel skulle ende opp med å bruke farger som viser seg å ikke være så fine sammen, har du her mulighet til å angre deg. Noe du ikke har i en fysisk bok.

Dessverre er appen, som man kanskje kan forvente, absolutt ikke like tilfredsstillende som en vanlig bok. Det går veldig raskt å fargelegge, det krever mindre konsentrasjon og du får dermed ikke den samme mindfulness-en som du gjør med en fargeleggingsbok.

Recolor er altså et greit valg om du kjeder deg og vil ha noe å gjøre på bussen, men om du virkelig har lyst til å koble av burde du heller gå til innkjøp av en bok og en liten haug tusjer. Da slipper du mobilvarsler som forstyrrer mindfulness-en din.

ÅRETS SISTE QUIZ

SPØRSMÅL:

1. Et norsk band som holder konsert på Samfundet i disse dager annonserte nylig at de oppløses. Hva heter de?
2. Hva står forkortelsen ex.phil. for?
3. Hvilken filosof er kjent for å ha formulert det kategoriske imperativ?
4. Hvilket nylig utgitt dataspill antas å ha forårsaket at pornografinnettstedet Pornhub.com mistet 10 prosent av trafikken blant målgruppen «gamere»?
5. Hvilken kvinnelig norsk artist måtte nylig avlyse en serie konserter, blant annet på Samfundet, på grunn av sykdom?
6. Hva kaller man en påstand eller hypotese som kan motbevises innenfor vitenskapen?
7. Politiet i et europeisk land krever at Norge skal utlevere Najumuddin Faraj Ahmad, kjent som mulla Krekar, slik at de kan rettsforfølge ham. Hvilket land er det snakk om?
8. Sangerinnen bak blant annet «Voi, voi» og «Æille så ner som 'a Ingebjørg» døde nylig. Hva het hun?
9. Telenor er deleier i et usbekistansk teleselskap som for tiden er i vinden på grunn av korrupsjon. Hvilket navn, som egner seg for noe som er i vinden, har selskapet?
10. Et annet firma med passende navn er det finske motsvaret til Vinmonopolet. Hva heter det?
11. Hvilket nordisk land har *ikke* vinmonopol?
12. Kusma er bokstavelig talt høstens store farsott. Sykdommen er en betennelse i en spyttkjertel som ligger et visst sted på hodet. Hva heter den, ev. hvor ligger den?
13. Første juledag kommer en ny film med figurene fra Flåklypa. Hvem har tatt over for Harald Heide-Steen som stemmen til apekatten Emanuel Desperados?
14. Hva kalles fenomenet der aviser publiserer innhold som ser ut som en «vanlig» journalistisk avisartikkel, men som egentlig er en betalt reklame?
15. EU forbød nylig bruk av et stoff i skismøring. Hva heter stoffet, som også er et grunnstoff?
16. Hva er forkortelsen for det internasjonale skiforbundet, som kan framkalle en barnslig latter?
17. Hvilken organisasjon har tatt på seg skylden for terrorangrepene i Frankrike?
18. Hva heter den sittende presidenten i Frankrike, som var på landskamp mellom Frankrike og Tyskland da bombene smalt?
19. Den 30. november er helligdag for en av Jesu disipler, som var kjent som fisker. På primstaven markeres dagen ofte med en X, en fiskekrok, eller til og med en revesaks. Hva het disippelen?
20. Hva heter Jo Nesbø-romanen som nå får en engelsk filmatisering og skal spilles inn i Oslo i januar?

SVAR:

1. Team me. 2. Examen philosophicum. 3. Immanuel Kant (1724 - 1804).
4. Fallout 4. 5. Aurora. 6. Falsifiserbar. 7. Italia. 8. Nora Brockstedt.
9. Vimpelcom. 10. Alko. 11. Danmark. 12. Ørespjuttkjertelen. Den sitter på halsen, foran øret. 13. Steinvar Sagen. 14. Innholdsmarkedsføring (content marketing).
15. Fluor. 16. FIS (Fédération Internationale de Ski). 17. Den islamske slut (IS).
18. François Hollande. 19. Andreas. Dagen var før kjent som Andersmesse.
20. Snømannen.

0–3 poeng: Stryk! Slapp av, du kan conte etter jul.

4–7 poeng: Ikke så bra, men du kan late som om det er fordi du prioriterer pensum om dagen.

8–11 poeng: Akkurat godkjent, du jobba nøyaktig så mye som du måtte.

12–15 poeng: En god C. Normalitet verdsettes som regel mer enn genialitet, så det er bare å si seg fornøyd.

16–19 poeng: Dette var bra. Vi håper du presterer like godt på eksamen.

20 poeng: Gratulerer. Du er klar over at quizen har hjelpemiddelkode D og at man ikke kan bruke vedlagt fasit, ikke sant?

QUIZMASTER: **Eirik Vågeskar**, eirik.vageskar@studentmediene.no for kommentarer og spørsmål

– Skjerp dere, publikum!

Med så mange gode og varierte artister og konsertscener på programmet er det provoserende hvor mye trondheimspublikummet ødelegger opplevelsene.

KOMMENTAR

EIRIK ANGÅRD
Musikkredaktør

Det siste året har det ikke stått på det som tilsynelatende kunne blitt gode konsertopplevelser. Aurora under Pstereo var festivalens høydepunkt, og under UKA står konserten til Smerz på Knaus igjen som en av de beste. Begge var sterke musikalske opplevelser, men publikum trakk det ned. Det prates konstant. Under Pstereofestivalen ligger summingen i bakgrunnen uansett hvor du står. Festivalen har begynt å slippe spennende artister for neste år, og vi kan allerede nå begynne å glede oss til sola på Marinen i august. Men så kommer jeg på hvor dårlig Pstereo-publikummet er og jeg vet med engang at flere konserter kommer til å bli ødelagt av fulle, uinteresserte folk som ikke klarer å holde kjeft.

Et annet problem her i byen er alle de som kommer på konsert etter at artisten har gått på. Ikke bare

er det kjedelig for artisten når folk ramler og bråker inn i lokalet etter at konserten har startet. Det er slit-somt for oss som allerede har kommet øg. Det er alltid noen som skal brøyte seg så langt fram som mulig uansett hvor sent de har kommet. Alt for ofte blir en stående i nærheten av folk som på død og liv skal tvinge til seg mer plass en hva som faktisk eksisterer.

Har det blitt slik at det er viktigere å se og bli sett enn selve konserten?

Men hva er grunnen til dette umulige publikummet? Er det et resultat av norsk drikke- og utelivskultur? Eller har det blitt slik at det er viktigere å se og bli sett enn selve konserten? Mange lider nok av «headlinersyndromet». Ja, det er alle dere som kommer først til de to eller tre siste artistene på Pstereo. Dere som snakker og dokumenterer heftig på alle former for sosiale medier helt fram til den ene låta du kjenner igjen fra radioen. Endelig viser du litt interesse for det som skjer på scenen, men den SoMe

runkinga du driver med slutter ikke. Låta skal legges til i «My-story»-en din. Helst i sin helhet. Når siste låt er ferdig skal også «Seven Nation Army» synges. Uansett hvilken konsert du har vært på. Du har ikke vært på konsert med Jack White, ikke syng den låta. Slutt.

Det har blitt status å dra på konsert. På mange måter er det derfor artister som ASAP Rocky og Wiz Khalifa selger ut Dødens Dal på rekordfart. Ikke fordi de er spennende artister, men fordi det er kult å dra dit. Det som riktignok er positivt med dette, er at mindre artister tjener penger på at flere og flere drar på konsert. Dette gjør igjen at det er lettere for musikere å leve av det de holder på med. Det som mangler er bare at folk respekterer musikerne som står på scenen, og de som kom på konsert for å høre musikken.

Ta deg sammen! Slå av mobilen. Hold kjeft og nyt for en gangs skyld musikken. Den er jævlig bra.

ÅRETS BESTE A L B U M !

2015 nærmer seg slutten. Musikkredaksjonen har slått seg sammen og gir deg det vi mener er de absolutt beste albumene fra året som har gått.

TRONDHEIMS B E S T E

FOTO: Indie Recordings

Blomst | *Blomst*

Etter et år med utrolig mange sterke albumutgivelser i Trondheim er det ett som skiller seg ut i mengden. Blomst sitt debutalbum viser hvorfor dette bandet fortjener enda mer oppmerksomhet på landsbasis. Med en utrolig sterk vokal, svært fengende gitarer, og et stadig komp, er dette et album som absolutt bør repeteres på dine høyttalere langt utpå nyåret. Du kommer til å høre mer fra denne gjengen i hele 2016!

Hør alle Radio Revolts musikkprogram på nett

Susanne Sundfør | *Ten Love Songs*

Med *Ten Love Songs* viderefører Susanne Sundfør sitt særegne uttrykk, samtidig som hun viser utvikling og gir mer plass til det elektroniske i musikken sin. Alvoret i den komplekse musikken er fortsatt til stede, samtidig som den er mer leken og dansbar. Sundfør synger om kjærlighet, mest den ulykkelige typen, men med sterke melodier river tekstene i oss på både godt og vondt. Det er nesten så jeg ønsker meg kjærlighetssorg med rødvin til, så Susanne, og jeg kan danse av oss alt.

FOTO: Sonnet Sound Limited

FOTO: 4AD

Grimes | *Art Angels*

Her er årets absolutt beste «danse-og-slippe-seg-løs»-album. *Art Angels* svinger så til de grader, i tillegg til at det er uhyre nyansert med et lydbilde som er innom det meste. Grimes resirkulerer i tillegg 2000-tallets fantastiske jentepop på sin egne bastante måte. Selv om albumet er hakket mer pop enn tidligere, har hun fortsatt det samme særegne uttrykket. Hør på denne skiva ti tusen ganger.

Lars Vaular | *666 Alt Gir Mening*

EP-trilogien *666 Alt gir mening* er et sonisk og tematisk eventyr. Fra EP til EP beveger Vaular seg mellom trap-tunge lydbilder, gjennom et melodiest glamrock-inspirert univers, til en linedans mellom hiphop og pop. Vaular vokser fra å være en ignorant og selvpoptatt rapper, til en usikker pappa som leker med kjønnsroller. I siste del får vi en cocky Vaular med frykt for døden. Med denne reisen er Lars Vaular Norges største rapper.

FOTO: Erik Five

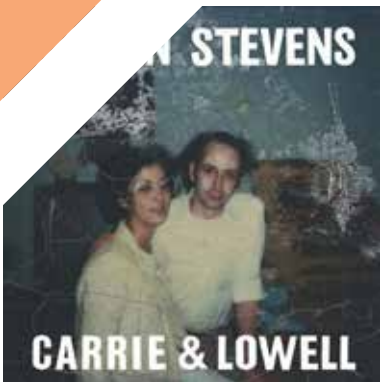

FOTO: Astmatic Kitty Records

Sufjan Stevens | *Carrie & Lowell*

Sufjan Stevens har til manges glede vendt tilbake til sitt simplistiske musikalske uttrykk, med myk vokal, og behagelig gitarspill. Han drar deg ned i sin melankolske private verden som handler om hans avdøde mor. Det er dypt sørgelig, og fantastisk vakkert, nærmere sakralt. Hvis dette albumet enda ikke har en plass i hjertet ditt kan det bare bety én ting: du har enda ikke lyttet til det.

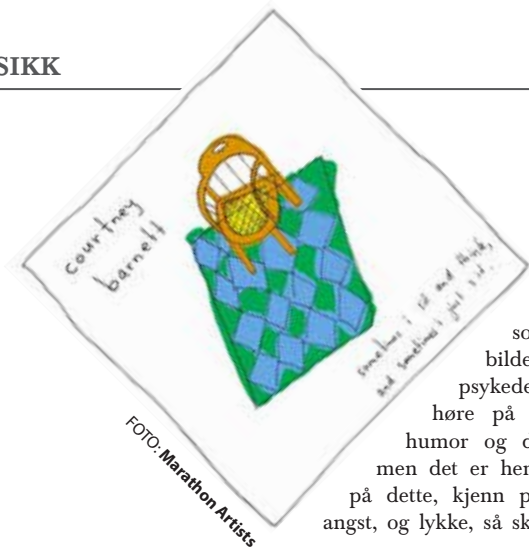

FOTO: Marathon Artists

Courtney Barnett | *Sometimes I Sit And Think, And Sometimes I Just Sit*

Tilbake i mars utga australske Barnett et album som fikk hyllest over hele verden. Med et lydbilde inspirert fra grungen på 90-tallet og garagepsykedelia fra 60-tallet gir hun deg musikk du vil høre på gang etter gang. Tekstene er bygget på humor og de forteller ofte banalt enkle hendelser, men det er hendelser vi kan kjenne oss igjen i. Hør på dette, kjenn på de blandede følelsene av glede, angst, og lykke, så skal nok eksamen, og livet, gå bra.

FOTO: Sub Pop, Arts & Crafts Mexico, Bella Union

Father John Misty | *I Love You, Honeybear*

Josh Tillmanns andre album under navnet Father John Misty, *I Love You, Honeybear*, er en samling folkperler som treffer deg rett i hjertet. Tillmann synger tilbakelent og til tider humoristisk om både det hverdagslige og det eksistensielle. Med et detaljrikt lydbilde fullt av storslagne strykere og koringer forfører han oss med sensitivitet og råskap. Sounet er organisk, foruten på låta «True Affection» som skiller seg ut med flere elektroniske elementer. Tillmann sjarmerer oss alle i senk. Om du ennå ikke har fått med deg *I Love You, Honeybear* vet du hva du har å gjøre.

FOTO: Impulse Records Universal

Snarky Puppy | *Sylva*

Etter den siste suksessen med livealbumet *We Like It Here* kjører Snarky Puppy et mer storslått opplegg sammen med Nederlands kanskje mest sjangeroverskridende artister i storbandet Metropole Orkest. Konseptalbumet «*Sylva*» holder seg godt innenfor jazz-fusion-sjangeren, men inneholder ikke de store listetopperne - disse utgår til fordel for et utrolig godt gjennomført helhetlig produkt.

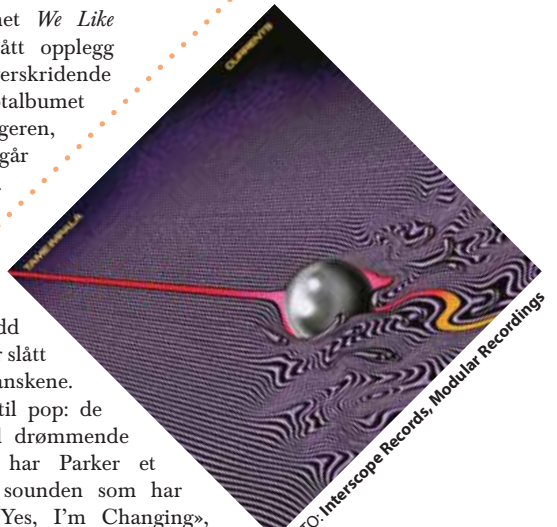

FOTO: Interscope Records, Modular Recordings

Tame Impala | *Currents*

Tre år har gått siden forrige album. Mye har skjedd siden sist. Kevin Parker, hjernen bak Tame Impala, har slått opp med dama, flytta hjem igjen, og tatt på seg discohanskene. *Currents* markerer en klar overgang fra rock til pop: de vridde og tåkete gitarene er erstattet med drømmende og deilige lag med synth. Allikevel har Parker et sterkt grep rundt den psykedeliske sounden som har blitt Tame Impalas varemerke. «Yes, I'm Changing», synger Parker, og det er en fryd å følge med på.

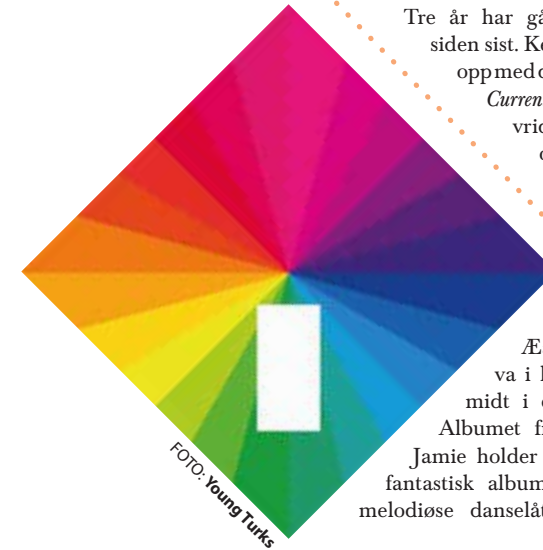

FOTO: Young Turks

Jamie XX | *In Colours*

Æææ, her har vi trolig den feteste jævla elektronika-skiva i hele to tusen og femten! Jamie XX kliner til og treffer midt i danseblinken med disse sjukt groovy klubb-låtene. Albumet framstår som en hyllest til klubbmusikken som Jamie holder så kjær, og ut av denne kjærligheten kom et fantastisk album. Alt fra mørke industrilåter til de mest melodiose danselåtene jeg har hørt. For en skive, ass.

FOTO: Metal Blade Records

Between The Buried and Me | *Coma Ecliptic*

Progmetall-legendene Between The Buried and Me slapp sin banebrytende *Coma Ecliptic* i sommer. Det er intet mindre enn et mesterlig gjennomført konseptalbum fortalt gjennom et originalt og omfangsrikt lydbilde. Dette kan digges av alt fra progrock-nørd, til metalheads, til en som digger Queen en sen lørdagskveld. Om du ikke lar deg imponere av låta «Memory Palace» er det bare én ting å gjøre. Hør på den en gang til.

FOTO: Warp Records

Oneohtrix Point Never | *Garden of Deleth*

Fra det abstrakte 2013-mesterverket *R Plus Seven* beveger OPN seg nå over til et mer konkret lyd-landskap han kaller hypergrunge. Det er en slags videreføring av den industrielle cyberpunkens mørke undergrund, glitchet og forvrengt. Han tar klanger som kan assosieres med old skool 90-talls techno og setter dem inn i en moderne kontekst, med chipmunk-vokaler, intense synthsekvenser og trance-nostalgia.

FOTO: Cinematic Music Group

Joey Bada\$\$ | *B4.DA.\$\$*

Etter å ha skapt hype rundt seg selv og crewet hans Pro Era med kritikerroste mixtapes, slapp Joey Badass endelig sitt etterlengtede debutalbum i vår. I starten av sin karriere fikk han mye kritikk for å kopiere 90-tallsrappere uten å bringe noe eget til bordet, men med *B4.DA.\$\$* er det tydelig at han har funnet sin egen stil. Lydbildet og stemmen har blitt mørkere, og nivået på taktene har økt betraktelig. Låter å notere seg er «Paper Trails», «Big Dusty», «No. 99», og «Christ Conscious».

FOTO: Brainfeeder

Kamasi Washington | *The Epic*

Kamasi Washington er en 34 år gammel saksofonist fra Los Angeles som har fulgt i fotsporene til jazzartister som John Coltrane og Albert Ayler. Han har spilt for band som Flying Lotus, men hans store gjesteopptreden var da han spilte på Kendrick Lamar's *To Pimp a Butterfly*. Kun måneder etter dette kommer han ut med albumet *The Epic*. Et eventyr av en jazzplate på like under tre timer. Albumet har nådd høyt innen både US Billboard jazz albums, hvor det nådde femteplass, og US Billboard Independent Albums med en sterk attendeplass.

FOTO: Ninja Tune Playground

Jaga Jazzist | *Starfire*

Jaga returnerte i år med nytt materiale, og konklusjonen er klar: Det kreative knutepunktet makter enda å fornye seg! Ensemblet har kokt sammen et album som høres betydelig mer moderne og kontemporært ut enn de foregående. Elektronikaaspektet har inntatt en stor del av lydbildet, fylt til randen av lyder som virker å være rykket rett ut av 50-tallets elektroniske musikk. Resultatet er Jaga ikledd en dress av aluminiumsfolie, og vi digger stilen!

FOTO: Top Dawg Entertainment, Aftermath Entertainment, Interscope Records

Kendrick Lamar | *To Pimp A Butterfly*

Fra åpningsporet «Wesley's Theory», som innleder med sin behagelige og jazzy platestift-sound, men som likevel er et rap-spor, er denne plata et mesterverk. Om *To Pimp a Butterfly* når opp til det forrige, *m.a.a.d city*, strides Kendrick-entusiastene. Uansett har California-rapperen neppe gått i fella med å prøve å gjenta en tidligere suksessoppskrift. Hvis «Backseat Freestyle» var låta av komponenter du aldri hadde trodd kunne låte bra sammen, er «King Kunta» oppfølgeren som på like forfriskende vis gir en trang til å rappe deg forbi frysedisken og langt vekk fra dagens middagsdilemma. Dette albumet skal du varme deg med til langt ut i februar. Minst.

FOTO: Thrill Jockey

Arif | *High End / Asphalt*

Arif slapp skiva *HighEnd / Asphalt* inn i spillelistene til rapentusiaster over hele landet tidlig i april. Ikke bare entusiastene som har gitt den et lytt, men også anmeldere har tydelig trukket på smilebåndene. Flere gjester dukker også opp, blant annet Magdi (Karpe Diem), Magnus Eliassen (Sirkus Eliassen) og AON (B.A.W.S). Dette er en type utgivelse hvor det er vanskelig å finne en favorittlåt.

FOTO: Nora Warner

FOTO: Jansen Plateproduksjon

Bror Forsgren | *Narcissus*

Bror Forsgren har tatt i bruk muligheten til å legge seg inn i sitt eget studio, og deretter gi ut noe som høres ut som en fargerik vegg av nødvendige følelser. Vi møter en 34-åring med en heftig trang til å komme seg inn i varmen igjen som genierklært musiker. Dette er helt klart Norges sterkeste utgivelse i år, om man liker gåsehud forbundet med et ambisiøst utgangspunkt for pop med mystiske innslag.

Liturgy | *The Ark Work*

Hunter Hunt-Hendrix tar i bruk progresjoner og arrangementer som ser tilbake til både fjerne og nære epoker i kunstmusikken, framført med MIDI-lyder og psuedo-munkesang/rap istedenfor den tradisjonelle black metal-vokalstilen. Han skaper et post-modernistisk og kolossalt bilde av internett-tidsalderen. Black metal med en hypermoderne i ndustriell estetikk, født inn i en fornyet digital samtid der trap rap og vapor-wave er aktuelle stilretninger. Et av årets mest ambisiøse album?

Steven Wilson | *Hand. Cannot. Erase.*

Steven Wilson er ikke mannen som er kjent for å hvile på laurbærene, og i år kan det sies at han har overgått seg selv. *Hand. Cannot. Erase.* er en gavepakke for de som er fan av Wilsons solosaker og hans tidligere band Porcupine Tree. Låtene står i sterk kontrast til hverandre, og inneholder mye vakkert og hardt, samt heseblesende musikerprestasjoner. Denne heisaturen av et album både behager og sparker kraftig fra seg.

FOTO: KSCOPE

FOTO: Anti Epitaph

Deafheaven | *New Bermuda*

Deafheaven skaper et unikt lydbilde ved å forene himmel og helvete. De tar det beste fra begge verdener ved å kombinere både black metal, shoegaze, og post-rock. I sitt nyeste album, *New Bermuda*, leverer de fem kraftfylte låter som i utgangspunktet er slående harde, men som igjen blir balansert ut med melodisk og atmosfærisk post-rock. *New Bermuda* er ikke like nyskapende som foregående *Sunbather*, men det er en utrolig sterk oppfølger.

Spitposten

SPIT (FRÅ ØSTTRØNSDK «SPURV-MÆNISH», BIRD MAN). TRONDHEIMS FRIE STEMME SIDEN 50 ÅR ETTER PROPHETEN (FVMH)

SPITPOSTEN REGISTRERER

... at The revenge of the SiT
... at Berit Kjeldstad, den ekte Palpatine?
... at det er alltid to
... at there is no Kjeldstad
... at hvordan i helvete fikk en filosof jobb?
... at sikre kilder sier det er fordi han runka alle i NTNU-styret
... at litt kjøpt når du har briller ass
... at men det er viktig å ha mål å sikte seg inn mot
... at SiT er jo mer en ide, kanskje et konsept
... at for en gangs skyld er avisa, tv-en og radion enige om én ting:
... at fy faen, titsa til hu i marked
... at pro avis, ikke prorektor
... at så framoverlent at vi faller over
... at så framoverlent at vi ser bakover
... at så framoverlent at vi blir navlebeskuende
... at fitteblekka for melde seg inn i Foreningen tolvte januar
... at de er jo alle papirløse flyktninger
... at SvNTNU
... at den digitale framtiden
... at skal kutte nettet til Lucas
... at 101-åring får ledninga plugga ut
... at skal hjelpe fitteblekka i overgangsfasen, får bli med i fri familiepakka til Kjeldstad
... at besøk av de annekterte
... at ikke bare pisse på frivilligheten
... at spy på frivilligheten
... at frivilligheten?
... at mener du student"demokratiet"?
... at LISTEN TO BOKASSA
... at LISTEN TO BOKASSA
... at alt er bedre nå
... at herregud så deilig å farge-legge blomster
... at i motsetning til fitteblekka er vi ikke fremmed for litt content marketing
... at eller hva B\$SS\$SA?
... at når et band har et markeds-føringsbudsjett større enn en gjennomsnittlig afrikansk BNP
... at hvor er hvor er hvor er Lurken?
... at Franske og Libanesiske på Facebook
... at unnskyld meg, men hvor er IS-flagget?
... at må vise støtte til martyrene
... at ny kukturredaktor ryktes å være et lofttroll
... at også alkoholisert øst-europeer
... at ny nestenmusikkredaktor går fra betalt jobb til å bli en slave for frivilligheten

NTNU

cockblokker Fitteblekka i tidenes eierrunkesirkel

På en eller annen måte har Fitteblekka vært tilstede i studiebyen Trondheim i 101 år. Nå har de antatte redningsmennene bestemt at fitteblekka suger. Kontakten skal ut for å redde verdigheten.

TEKST: MAX STIRNER. FOTO: KRATESH

– Det kom jo som et sjokk, jeg skal ikke legge skjul på det. Det har sikkert litt med min totale mangel på selvinnsikt å gjøre.

Det er en tydelig preget Under Dusken vi møter, en knapp uke har gått siden studentavisen kunne lese sin egen dårlige skrevne dødsannonse i Adresseavisen, lokalavisen til Øvre Singsaker. Radmager og skral sitter avisa og ser ned i Ambrero-kaffen, uten å fokusere.

– Jeg følte meg litt maktesløs, såpass ærlig skal jeg være. Men det er jo litt godt å bli pult i ræva også da forteller 101-åringen, som er blitt pirumitt på sine gamle dager.

TEKNOLOGIKREFT.

Det har lenge vært en kjent sak at Dusken har slitt med skrantende helse. Så tidlig som våren 2015 kom nyheten om at slaveherrene mente avisen

ikke lenger var noe å satse på, og i en drakamp mellom to tilbakesatte kampaner bestemte både Studentsamskipnaden i Trondheim (SiT), og Finansstyret ved Studentsamfundet at de ikke lenger ønsket å holde Dusken, og resten av hobbyprosjektene, på livsstøtte.

Studentavisa stirrer tomt ut i rommet i noen øyeblikk før den igjen tar seg i det. Man kan nesten skimte den siste livsgnisten

Kjeldstad enda ikke har klart å kvele.

– Det er klart, det kan jo behandles. Kanskje ser noen verdien i en gratis fluesmekke og dopapir i nødssituasjoner. Og kanskje ser en mannskorsentusiast verdien i å ha noen å hate. NTNU og SiT vil finansiere medisinen som holder meg i livet. Problemet er at jeg er kraftig allergisk mot tinningskudd med hagle.

LEVER PÅ LÅNT TID: Fitteblekka, her særskrevet som «Under Dusken (sic)», ligger endelig an til å avslutte sin pinlige og smertefulle tilværelse.

– Men du føler ikke at de har et poeng, da?

– Nei. Jeg er selvfølgelig fullstendig klar over at Samfundet digitaliseres, og at papiraviser ikke er særlig lønnsomme lengre. Jeg er en jævla møkkaavis. Samtidig eksisterer Dragvoll, som enda ikke har sett en datamaskin uten hullkort.

DØDSSUKKET.

Fra sine stativer på Dragvoll, Gløshaugen, Studentsamfundet, og ellers i byen har Dusken sett og opplevd mye. Opp gjennom årene er det nok noen som har lirket bladet ut fra under et bord og skumlest noen sider.

– Hva er ditt beste minne fra disse 101 årene?

– Oi. Den er vanskelig. De første årene husker jeg veldig godt. Det blir jo som regelslik, jo eldre man blir jo bedre husker man barndommen. 70-tallet var jo gøy. Da betø jeg faktisk noe. Folk hørte på det jeg hadde å si. Nå er jeg mest den gamle dama på sykehjemmet som må drite på seg for å få den daglige, sårt tiltrengte oppmerksomhet. Det blir også vanskelig å komme utenom den gangen jeg inviterte

noen damer fra TV-en og Radioen til et gruppeknall og de nektet å forlate kåken i etterkant. Sånn kan det gå. Bruk kondom, folkens.

Og det er nettopp Radio Revolt, Student-TV - som nå heter fitte.no/video - og dusken.no, NTNU har annonsert at de vil satse videre på. Men akkurat det bekymrer ikke avisen.

– Jeg forstår godt at NTNU bare vil hjelpe og komme med vennlige råd om hvordan redaksjonen, liksom adminstrasjonen, kan gjøre minst mulig med mest mulig arbeid. Men denne minsteytelsen til Trondheims studenter må skje på våre egne premisser. Hvis ikke risikerer vi at folk blir utbrent. Av å bygge opp integritet vil motarbeides for å beholde integriteten internt.

Dusken vil minne om at også Dusken.no er laget av mennesker, og at mennesker har følelser.

– Dette er ikke KSG, liksom. IT-utviklerne har jobbet altfor hardt med å koke koden fra Google og finne nye,

spennende måter å ødelegge absolutt alle brukeropplevelser på til at denne innsatsen kan kastes ut vinduet. Det som derimot bekymrer meg er synligheten og tilgjengeligheten. Jeg tror rett og slett folk ønsker å ha noe for å få bordet i vater. Ikke alle studenter har faktisk råd til å bygge opp bord med Ipad. Har du tenkt på det, Kjeldstad, din dritprivilegerte middelklassefaen av en skaderunka måskuk?

– Tror du sliterne vil ønske å fortsette å produsere kun for nett?

– Jeg håper virkelig det. Mange av dem er ivrige nettbrukere. Faktisk er mye av grunnen til at vi ikke greier å levere en dritt på papir i dag, at alle sløser bort arbeidstimene sine på Facebook og Reddit. NTNU kan ikke lykkes med å kvitte seg med studentjournalistikken. Om alt skjærer seg, kan vi bare opprette en subreddit for å hente de gamle traverne inn igjen.

Stonerbandet Bokassa er hjertens enig. – Det er trist at det ikke blir mer papir. Hva skal vi rulle joint med når vi sitter her og rocker til Kyuss liksom, maaaaann, sier bondebassist Eirik Hva Angård.

Angård trekker dypt ned, og fyller lungene med breie vokaler og raudost.

– Noen ganger bruker jeg Dusken til rullepapir for jointsa. Men ærlig talt, det er vel den eneste grunnen til at jeg setter ting på trykk også. For å føle hvordan det er å røyke meg selv. Wooow, dypt, utdyper Angård.

Avisen ser trist, nesten gammel, ut i noen sekunder. Stirrer tomt ut i rommet. Sier med en liten tåre i øyenkroken, smått forbanna:

– Når det er sagt så har jeg virkelig, virkelig, virkelig, ingen planer om å dø. Jeg har tatt livet av og absorbert livssessensen til altfor mange trær til nettopp det.

Så fortsetter det ærværdige bladet stille ut i natten. Bak bladet følger en krokrygget, haltende skikkelse, prorektorkappe over skuldrene og pute under arma. I det skikkelsene forsvinner i mørket kan et dempet skrik så vidt høres. Om det er prorektoren eller avisa vil vi kanskje aldri få svaret på.

Frimurerne prøver nemlig å skjule sannheten.

Sannheten er at ØFGBTGT LGTEGLPG **SP**

Takker NTNU for å ta støyten

Knut Jørgen Vie, filosofansvarlig i SiT, kan endelig roe ned, sette på Bokassa, legge noen lapper på tunga, kjenne rusen, og skrive den jævla doktorgraden i filosofi.

TEKST: MAX STIRNER. FOTO: KRATESH

– Om jeg nå tar Under Dusken og legger den under bordet, finnes magasinet da? Under Dusken er som Wittgenstein ville sagt, kun et produkt av et feilaktig språk. Vie vil formulere et hel-logisk språk for å komme fram til om Under Dusken eksisterer.

– Jeg tenker at premissene for vår diskusjon rundt Under Duskens eksistens er basert på et kulturelt produkt som ikke tillater en fruktig diskusjon, det må skje en restrukturering av måten vi formulerer vår virkelighetsforståelse, utbryter Vie. Spørsmålet blir da - om Under Dusken i det hele tatt er forankret i virkeligheten, eller bare er UD for deg. Kan man i det hele tatt si noe som helst om «Under Duskens» naturtilstand, altså Dusken for seg selv.

– Det er her det ontologiske problemet ligger, Under Dusken eksisterer kun i en tilstand hvor vi egentlig ikke kan fortelle noe om «Under Dusken» som det faktisk er.

Vie foreslo derfor for prorektor at man måtte se virkeligheten, eller nærmere sagt mangelen på en virkelighet, og bare legge ned fitteblekka.

– Det er det eneste logiske her, Under Dusken kan jo ikke eksistere og hvorfor skal vi da spytte 400 000 inn i noe som ikke er? Vi må være ærlige, og innrømme at vi bare kan ta høyde for ideen «Under Dusken». Det er dessuten en generativ idé i en transformativ kontekstuell syntaks,

med implikasjoner a priori eller noe, så Fitteblekka produserer faktisk seg selv bare du stirrer hardt nok på den.

– Dessuten må vi diskutere bærekraft. Drittlekka fylles i dag med det navnet tilsier av spesialiserte, organiske aktører, såkalte «journalister». Det er utrolig ineffektivt. Så jeg foreslår i grunn at denne oppgaven overlates til alle studenter, en slags emansipasjon, gjennom å omstille oss fra idéen om «Under Dusken» som magasin til idéen om Under Dusken som det brukte toalettpapiret vi spyrer ned hver dag. Det sikrer også den folkelige oppslutningen rundt dette ellers abstrakte konseptet, «studentavis», som ellers bare realiseres a posteriori eller noe når jeg browser dank memes på r/trees.

Vietrekker fram en sentral problematikk med det etiske aspektet ved å drive en

«VIKTIG» MED STUDENTMEDIER: Hahaha. Hahaha, hahaha; hahaha – hahaha, sier Vie.

studentblekke.

– Ifølge det kategoriske imperativ så fordrer det å publisere ei drittlekke at alle studenter skal kunne publisere et magasin, dette er jo rett og slett umulig, det finnes ikke uendelig mange 400 000 vi ikke kan gi til «magasinene». Da må i så fall vi forvente at de gir oss 400 000 også, poengterer Vie

– Wow, dypt, sier bassist Erik Hva Angår i Bokassa imellom slagene med bongen

utformet som Jar Jar Binks fra “Star Wars: Den »skjulte« trussel”.

Vi gjør et desperat forsøk på å føre samtalen inn på noe med substans. Samarbeidet mellom SiT og NTNU mener Vie har vært vital for den effektive og fruktbare prosessen rundt Under Duskens framtid.

– Det er jo litt digg at NTNU har tatt støyten da, innrømmer Vie.

SP

Slik vil Bovim at NTNU skal fungere anno 2020:

Heldigitalisering i vente

Bovim skal gjøre NTNU heldigitalt. Nå avskaffer NTNU informatikkstudentene, og går over til å simulere dem.

TEKST: MAX STIRNER. FOTO: KRATESH

Den heldigitale satsningen til NTNU har fått et stort gjennombrudd: Framtida er den digitale studenten. Rektor Gunnar Bovim er stort fornøyd med at NTNU leder an i utviklinga.

– Ved å simulere bevisstheten til en informatikkstudent slipper man unna det meste en kjøttkropp krever av deg. Den digitale student trenger ikke mat, vann, eller hus, og kan studere hele døgnet. Rett og slett genialt, sider Bovim.

Bovim innrømmer at Kunstige studenter er ikke den

det var problemer å utvikle kunstige intelligenser som var læringsmotvillige nok til å kunne simulere informatikkstudenter som tar AlgDat og WebTek, men at det lot seg gjøre ved å rett og slett la informatikkstudentene utvikle algoritmene selv.

– Det var artig å få lov til å leke ingeniør, og føle oss litt som dem som går ekte tekniske utdanninger. Vi begynte til og med å mobbe «data»studentene på HiST, sier pseudodatatekniker Arild Kjelvik.

Kunstige studenter er ikke den

«VIKTIG» MED STUDENTER: Fra visjonsdokumentet til det nye NTNU i 2020.

eneste digitale gjennombruddet til NTNU. Under Dusken blir første papirprodukt som skal ofres til fordel for det digitale samfunnet. Universitetets neste prosjekt blir å erstatte dorullene på toalettene på Dragvoll.

– Det er ikke lengre bærekraftig å bruke toalett papir til fjerning av avføring. Jeg kan tørke og tørke og tørke og tørke, og finner stadig bæsje på papiret, sier prorektor Berit Kjeldstad.

Enda flere digitale løsninger diskuteres fortløpende på styremøtene.

– Nå i første omgang satser vi på blind sensorstyrt laserfjerning. Det krever en del midler som vi må prioritere foran andre pengesluk. Nettverket på Lucas kan bli første utgiften som må kuttes.

Er ikke journalistene i Under Dusken avhengig av disponibelt nettverk for å kunne produsere nettjournalistikk?

– Hvis det er noen som skal være frampå er det studentene, framtidens nettjournalistikk skjer offline. Kan de ikke bare bruke Google?

Hvordan ligger dere an i å få eksamener digitalisert?

– Det jobbes fortsatt med. Det er en rekke utfordringer med å få eksamens digitalisert, blant annet hva i helvete vi skal bruke alt papiret til? I mellomtiden satser vi på å frakte de pensjonerte eksamensvaktene rundt med droner, for å få optimalisert eksamensformen.

Hva ville du sagt om man lagret alle studentene i et hash-trie med branching-factor $n = 500$?

– Det er ikke så dypt, sier Angår, bassist i Bokassa. SP

Kulturkalenderen

17. november – 1. desember
udrullet knarke

21.

TIRSDAG 17. NOVEMBER

Antikvariatet

Klokka 20.30: The Flying Seagulls Projects er en gruppe profesjonelle klovner, musikere og dansere som jobber med å spre glede og latter for vanskeligstilte i India. Denne tirsdagen er det støttekonsert for prosjektet. Dessuten blir det deilig indisk mat på denne festaften.

Trøndelag Folketeater

Klokka 19.30: Nord-Trøndelag kan også lage teater. Trondheim får et gjestespill fra Nord-Trøndelag teater. Musiker og dramatiker Rasmus Rohde har skrevet stykket *I vår familie kan vi snakke om alt*.

ONSDAG 18. NOVEMBER

Good Omens

Klokka 20.00: Om du er lei av eksamenshelvetet og trenger en liten latter, eller kanskje vil lage litt latter selv, er det open mic. Kjente og ukjente inviteres opp på scenen for å drite seg ut. Eller å få folk til å le da.

Ilen Kirke

Klokka 19.00: Julen nærmer seg, og da er det tid for konsert! Med konserten «*Levd Liv*» får du en litt annerledes julekonsert. Elias Akselsen, Børge Pedersen, Betty Stjernen, og Arne Reitan framfører tradisjonelle julesanger og egne låter.

TORSdag 19. NOVEMBER

Dokkparken

Klokka 19.00: Utenfor Dokkhuset skal det være tre fotoutstillinger fra forskjellige deler av verden. *Flukten til Europa* er en utstilling fra flyktningstrømmen fra Syria. *Tsjernobyl 2015* viser bilder fra en by hvor tiden har stått stille. *En milliard drømmer* prøver å vise oss den kinesiske drømmen.

Good Omens

Klokka 19.00: Den sagnomsuste Arne Næss skal diskuteres og ses nærmere på når Litterært Kollektiv inviterer Audun Øfsti fra Institutt for filosofi og religionsvitenskap, Hanno Sandvik fra Institutt for biologi og Hans Martin Thomassen fra Sosialantropologisk institutt.

Nova Kinosenter

Klokka 18.30: Lurer du på hvordan ekteskapsmigrasjon fra Thailand til Sverige fungerer? Du lurar vel hvertfall nå? Elin Berge har laget dokumentarfilmen *Land of Queens* om akkurat dette fenomenet.

FREDAG 20. NOVEMBER

Olavshallen

Klokka 19.30: Olavshallen og DansiT presenterer danseforestillinga *One Theme on a Beautiful Thing*, en enmannsforestilling om hvordan man kan bruke sorg til noe funksjonelt.

Samfundet

Klokka 22.00: Lofotværingen Sondre Justad kommer til Storsalen med herlig sjarmerende pop. Han har nettopp

sluppet albumet «*Riv i Hjertet*» med stor suksess. La pensumboka få en pause og kos deg.

LØRDAG 21. NOVEMBER

Byscenen

Klokka 22.00: Kjæreste luring Odd Nordstoga har nylig sluppet et album som han ble veldig fornøyd med. Nå vil han dele det med oss heldige dødelige. Det blir høy kose- og sjarmfaktor på Byscenen denne kvelden!

Samfundet

Klokka 19.30 og klokka 22.00: Team Me deltok i Urørtfinalen i 2010 og har holdt koken fram til nå. Før har de fylt Storsalen til randen, men denne lørdagen spiller de to konserter i Klubben for noen heldige få.

SØNDAG 22. NOVEMBER

Il Brainnstasjon

Klokka 15.00: Det er kosestund med jazz og vafler på Trondheims hyggeligste brannstasjon.

Sverresborg Folkemuseum

Klokka 10.00: Julia kommer! Hjælp! Og til jul må man ha mat! Om du ikke vet hvordan man lager julemat, kan du lære å lage sylte på 1890-tallsvis. Vidar Harkjerr-Blakli holder kurs i tradisjonsjulemat.

MANDAG 23. NOVEMBER

Bær og Bar

Klokka 21.00: Hurra, det er filmquiz! Ta med deg tre venner og fire tiere og begynn å gå gjennom filmkunnskapene. Hva het de filmen med de store dinosaurene igjen?

Kultursenteret Isak

Klokka 18.30: Klimaforandringer er kjøpt for snøen kommer rart og sånn. Men hva med de som faktisk lever av været? Filmskaper Julia Dahr har fulgt en familie i Kenya som lever av jordbruk, i tre år. Hvilke utfordringer vil man møte i jordbruk i framtida?

TIRSDAG 24. NOVEMBER

Dokkhuset

Klokka 20.00: Den siste konserten i Fri Form-serien denne høsten er med Per Zanussi Ensemble. Zanussi har samlet elleve dyktige skandinaviske musikere til et spennende improvisasjonsorkester.

Moskus

Klokka 22.00: Duo Mandolin Orange fra North Carolina spiller herlig americana/bluegrass-musikk i høstmørket. Vil nesten garantere at man glemmer eksamensnerv og stress et lite øyeblikk.

ONSDAG 25. NOVEMBER

Kultursenteret ISAK

Klokka 19.00: *Memorabilia* er en forestilling om det å være student på fulltid og menneske på deltid. Forestillingen handler om mental helse hos studenter og det å savne noen skikkelig. Video, musikk og interaktivitet er også elementer her.

ARKIVFOTO: Christina U. Andersen

Samfundet

Klokka 19.00: I Storsalen er det samfundsmøte med temaet «Hvorfor tror vi?». Om du vet hvorfor vi tror, kanskje du skal ta deg turen ned og opplyse?

TORSdag 26. NOVEMBER

Byscenen

Klokka 21.30: Kom i god stemning med vakker vokal fra Ingebjørg Bratland. Tidligere i november slapp hun et album, og vil spille låter fra dette på en liten minitur. Beroligende toner i en ellers stressende tid med votter som skal strikkes og pensum som skal pugges.

Olavshallen

Klokka 18.00: Disney-klassikeren *Fantasia* blir vist på storskjerm og med fullt orkester i Olavshallen. Kjenn litt på barnemagien.

Prinsen Kino

Klokka 13.00: Dette kan kanskje virke litt rart for noen, men hva med å prøve å gå på kino med bind for øynene? Filmen «*Jeg ser deg*» handler om 17 år gamle blinde Rena. Du vil få mulighet til å oppleve film på en utradisjonell måte, med synstolkning på ørene. En litt annen kinoopplevelse for oss med syn.

FREDAG 27. NOVEMBER

Antikvariatet

Klokka 20.00: Bandet Molecules består av seks erfarne jazzere. I denne konserten er grensen mellom utøver og publikummer vanskelig å se, men det gjør ikke noe, for hovedpoenget med en konsert er å høre.

Good Omens

Klokka 21.00: Hurra, det blir debutkonsert! Det som er så spennende er at det kan gå skikkelig bra og man kan skryte av at man har vært på debutkonserten til et av verdens beste band. Eller det kan gå dårlig, og man har kastet bort en god fredag. Men vi satser på at gutta i Bright Lights klarer seg og at det blir scenario A.

LØRDAG 28. NOVEMBER

Sverresborg Folkemuseum

Klokka 12.00: Det er den første helga i advent, jippi! Endelig kan man glede seg til jul og begynne å spise julegodt uten å føle seg som en hykler når man klager over at jula kommer tidligere og tidligere hvert år. Museet er pyntet til jul i god gammel tradisjon. Det blir også markedsboder og konserter å kose seg med.

Olavshallen

Klokka 20.00: Galskapen fra Høylandet kommer til Trondheim. NM i Revy 2015 har plukket ut fire friske og forhåpentligvis morsomme forestillinger. Det beste av folkelig humor du kan se på en scene.

SØNDAG 29. NOVEMBER

Torvet

Klokka 17.00: Vi er inne i den koseligste tiden av året, sånn hvis man ser bort fra alt stresset som begynner å få deg til å tvile på valg av utdanning og om du skal gi opp alt. Man er aldri for gammel til å få sommerfugler i magen når lysene tennes. Møt opp i grupper eller alene til julegrantenning på Torvet.

Trappa utenfor Hovedbygget

Klokka 12.00: Det er første søndag i advent. Og i god tradisjon stiller Nina og Stine opp med lilla lys og god gammel-dags høytlesning av erotikk. Nina leser og Stine tenner lys.

MANDAG 30. NOVEMBER

Dokkhuset

Klokka 20.00: Et av de største svenske jazznavnene har tatt seg turen til Trondheim. Håkon Broström har tatt med seg Håkon Broström Group og den dyktige kameraten Joey Calderazzo. God stemning med nye låter, så vel som et lite knippe standardlåter.

TIRSDAG 1. DESEMBER

Under Dusken tar en aldri så liten eksamens- og juleferie. Men vi er tilbake i full vigør og papirutgave, samme hva NTNU sier, etter jul. God jul og godt nyttår!

Om du vil ha tips til flere interessante arrangementer kan du laste ned appen Barteguiden, eller gå inn på Barteguiden.no.

